

ΜΠΡΑΒΟ!!!!

UNIVERSITY OF ICELAND
SOCIAL SCIENCE RESEARCH INSTITUTE

Οι καλές πρακτικές της Ισλανδίας για την προώθηση της ευημερίας των παιδιών κατά τη διάρκεια της οικονομικής κρίσης (2008)

Διμερής επίσκεψη – Ερευνητικό Πρόγραμμα TOCSIN
Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Ελλάδα
28 Ιουνίου 2016

Guðbjörg Andrea Jónsdóttir

Η ατζέντα σήμερα

- Τι συνέβη τον Οκτώβριο του 2008?
- Αντίδραση των αρχών- το πρόγραμμα 'Welfare Watch'
  - Αξιολόγηση του προγράμματος
- Αντίδραση των αρχών- Οδηγίες για το Εθνικό Πρόγραμμα Σπουδών
- Αντίκτυπος στα σχολεία και στα παιδιά
- Συζήτηση

Οκτώβριος 2008

- **6 Οκτ.** – Ο Πρωθυπουργός Geir Haarde λέει ότι η Ισλανδία βρίσκεται σε κίνδυνο "εθνικής χρεοκοπίας"
- Το κοινοβούλιο περνάει κατεπείγουσα νομοθεσία επιτρέποντας την κυβέρνηση να αναμιγνύεται εκτενώς στο οικονομικό σύστημα της Ισλανδίας

“Αγαπητοί Ισλανδοί... Ολόκληρος ο κόσμος βιώνει μια σοβαρή οικονομική κρίση, τα αποτελέσματα της οποίας στο παγκόσμιο τραπεζικό σύστημα μπορούν να συνδεθούν με μια οικονομική καταστροφή ... Ο θεός ας ευλογεί την Ισλανδία.”

Οκτώβριος 2008

- **7 Οκτ.** -- Η κυβέρνηση αναλαμβάνει τον έλεγχο δυο από τις τρεις μεγαλύτερες τράπεζες της Ισλανδίας, την τράπεζα Landsbanki και Glitnir
- **8 Οκτ.** – Ο Βρετανός Πρωθυπουργός Gordon Brown λέει ότι η Βρετανία θα κινηθεί νομικά εναντίον της Ισλανδίας στην προσπάθειά της να ανακτήσει τις Βρετανικές καταθέσεις που χάθηκαν στο υποκατάστημα της Landsbanki στο Ηνωμένο Βασίλειο
- **9 Οκτ.** – Η κυβέρνηση αναλαμβάνει τον έλεγχο και εθνικοποιεί την τράπεζα Kaupthing. Η κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου κάνει χρήση της αντιτρομοκρατικής νομοθεσίας για να παγώσει τα χρήματα που κατατέθηκαν από Βρετανούς σε Ισλανδικές τράπεζες ώστε να εξασφαλίσει ότι τα χρήματά τους προστατεύονται
- **28 Οκτ.** – Το βασικό επιτόκιο αυξάνεται από 12% σε 18%

‘Κανείς δεν αποτέλεσε εξαίρεση. Σε ένα μικρό έθνος όπως η Ισλανδία είναι αδύνατον να μη νιώσεις στο πετσί σου τον αντίκτυπο από ένα τόσο σημαντικό γεγονός. Το κάθε άτομο χωριστά έπρεπε να επαναξιολογήσει εντελώς την κοσμοθεωρία του. Πιστεύαμε ότι η κοινωνία μας δεν ήταν καθόλου διαφθαρμένη και ότι ένας άγραφος κώδικας ηθικής τηρούνταν από τους περισσότερους ανθρώπους. Παρ’ όλα αυτά, ξαφνικά το πέπλο έπεσε και είδαμε μια κοινωνία γεμάτη με διαφθορά, ευνοιοκρατία, ανικανότητα και εγκληματικές ιδιότητες, τις οποίες οι περισσότεροι από εμάς είχαν συσχετίσει με τους ρεπουμπλικάνους γνωστοί για τη βάρβαρη νοοτροπία τους. Αυτή ήταν η κοινωνία μας’

Νοέμβριος 2008

- Η ανεργία αυξάνεται, κυρίως στον τομέα των τραπεζών και των κατασκευών
- Οι υποθήκες και τα δάνεια από τις τράπεζες έχουν αυξηθεί υπερβολικά εξ αιτίας του υψηλού επιτοκίου και του αδύναμου νομίσματος
- **20 Νοεμ.** -- Το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο εγκρίνει δάνειο 2.1 δισεκατομμυρίων δολαρίων για την Ισλανδία. Η Ισλανδία είναι το πρώτο Ευρωπαϊκό έθνος της Δύσης που παίρνει δάνειο από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο μετά το Ηνωμένο Βασίλειο το 1976

Νοέμβριος 2008

Διαμαρτυρίες και ταραχές– χιλιάδες διαμαρτύρονται κάθε Σάββατο στο κέντρο του Reykjavík οι οποίες συνεχίζονται μέσα στην εβδομάδα καθ' όλη τη διάρκεια του Ιανουαρίου

Ο θυμός αυξάνεται- οι άνθρωποι απαιτούν πολιτική υπευθυνότητα

Η κατάσταση στην Ισλανδία

- Οι τράπεζες κατέρρευσαν
- Το Ισλανδικό έθνος έχασε την αξιοπιστία του στο εξωτερικό
- Τα συναισθήματα που ένιωθαν οι Ισλανδοί:
  - Θυμός- δυσπιστία- απελπισία – έλλειψη εμπιστοσύνης – λύπη και θλίψη– ζοφερό μέλλον
- Όλα τα πολιτικά κόμματα υποσχέθηκαν **να προστατέψουν το σύστημα κοινωνικής πρόνοιας**

Η ΑΝΤΙΔΡΑΣΗ ΤΩΝ ΑΡΧΩΝ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 'WELFARE WATCH'

UNIVERSITY OF ICELAND
SOCIAL SCIENCE RESEARCH INSTITUTE

Το πρόγραμμα ‘Well-Being-Watch’ (The Welfare-Watch)

- Η καινούρια κυβέρνηση της Ισλανδίας αποφάσισε το Φεβρουάριο του 2009 να εφαρμόσει το πρόγραμμα **Well-Being-Watch** με σκοπό να ελέγξει τις συνέπειες της οικονομικής κρίσης στα άτομα και στις οικογένειες
Διευθύνουσα ομάδα- διατομεακή προσέγγιση
Συνεργασία με τις Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις (ΜΚΟ), τους ενεργούς πολίτες και τις τοπικές και κρατικές κυβερνήσεις για θέματα κοινωνικής πρόνοιας

Το πρόγραμμα ‘Well-Being-Watch’

Βασικοί στόχοι:

- Να συλλέξει πληροφορίες για το τι έχει ήδη εφαρμοστεί – και αν έχει βοηθήσει την κατάσταση
  - Να συλλέξει πληροφορίες για τις συνέπειες της οικονομικής κρίσης
  - Να παρουσιάσει προτάσεις στον Υπουργό Κοινωνικής Πρόνοιας, στην κυβέρνηση και στις τοπικές αρχές
- “ Ένα Ανεξάρτητο Σώμα που παρατηρεί και υποβάλλει προτάσεις στην Κυβέρνηση, στις Τοπικές Αρχές και στις ΜΚΟ”**

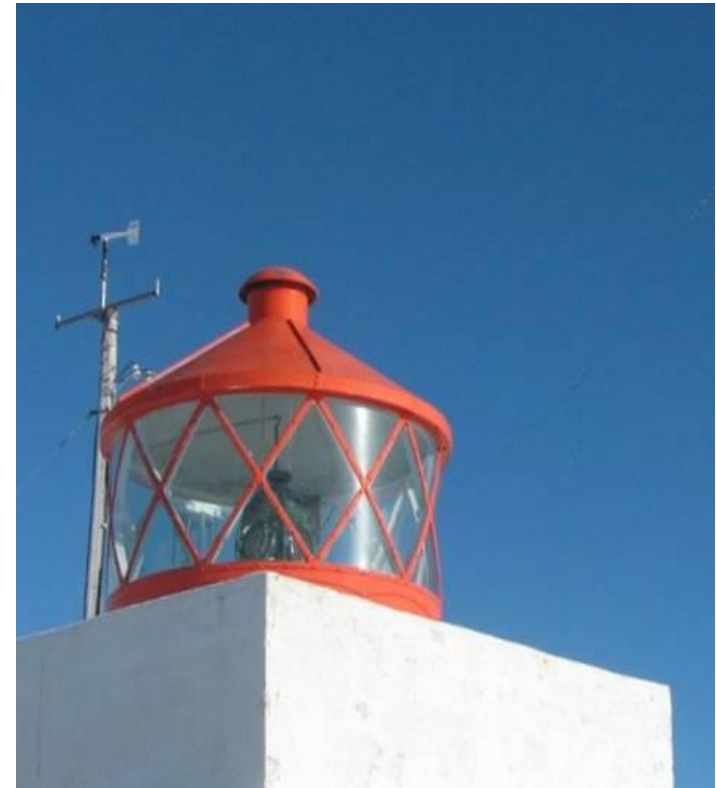

Ο Φάρος – σύμβολο και λογότυπο

- Τα πρώτα βήματα!

Απλές συμβουλές σε περιόδους κρίσης!

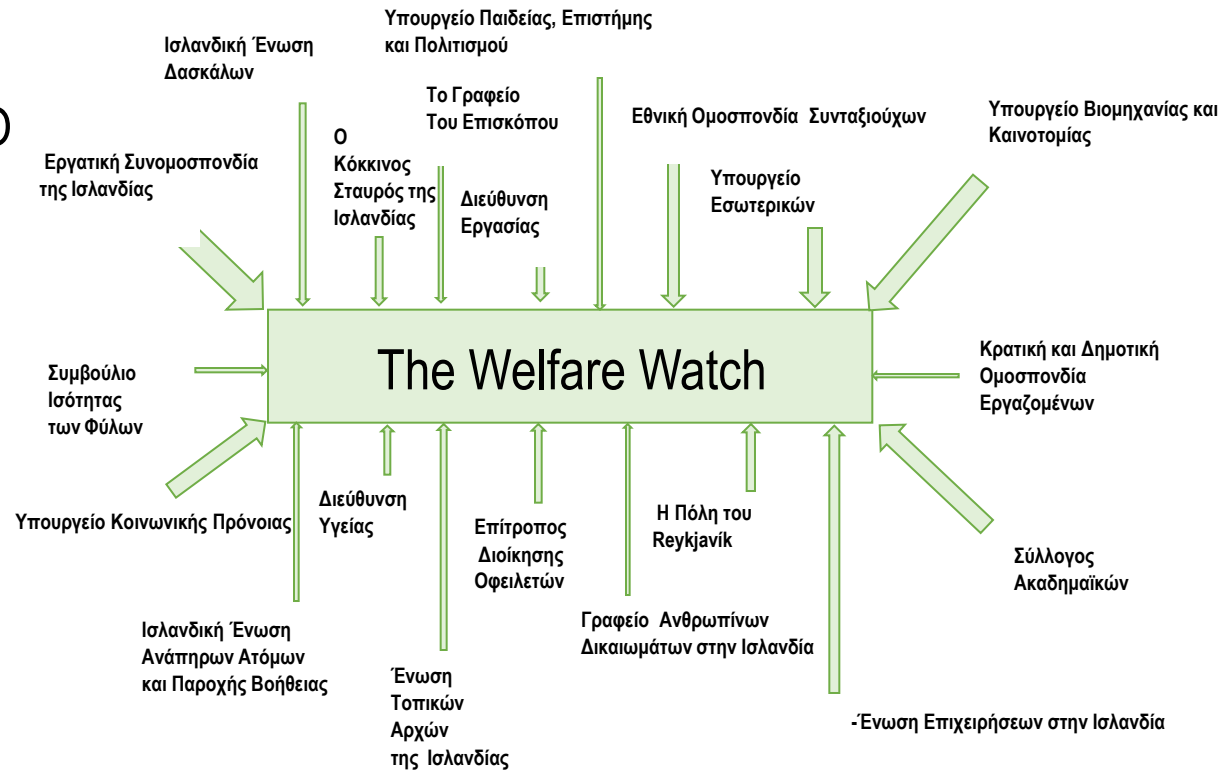
***Να γυμνάξεστε, να τρώτε, να
κοιμάστε και να ενώσετε τις
δραστηριότητες στον ελεύθερο
χρόνο με αυτές στη δουλειά***

Η διευθύνουσα ομάδα

- Έγινε επαφή με δημόσια σωματεία, εταιρείες και ΜΚΟ ζητώντας τη συμμετοχή τους στο πρόγραμμα 'Welfare Watch' μέσω μιας επίσημης επιστολής
- Η διευθύνουσα ομάδα αποτελούνταν αρχικά από 15 μέλη αλλά μέχρι το Δεκέμβριο του 2014 τα μέλη έγιναν 22

Νομίζω ότι ήταν σωστό να υπάρχουν πολλοί άνθρωποι γύρω από το τραπέζι και να συμπεριλάβουμε όχι μόνο το δημόσιο τομέα αλλά και ανεξάρτητους οργανισμούς και άλλους οι οποίοι εμπλέκονται σε θέματα κοινωνικής πρόνοιας

[Ásta Ragnheiður Jóhannesdóttir, πρώην Υπουργός Κοινωνικών Υποθέσεων και Κοινωνικής Ασφάλειας]

Όλοι απήντησαν. Η γραμμή χαραχτηκε και όλοι ανταποκρίθηκαν με τον πιο θετικό τρόπο. Το σωστό από την πρώτη μέρα. Αυτό ήταν τόσο απίστευτο. Ίσως επειδή τα θεμέλια ήταν εκεί· όλοι ήταν απελπισμένοι και φοβισμένοι

[Lára Björnsdóttir, πρώην Πρόεδρος του προγράμματος ‘the Welfare Watch’]

Η Διευθύνουσα ομάδα – οργάνωση και διαχείριση

- Οι συναντήσεις λάμβαναν χώρα κάθε δυο εβδομάδες για δυο ώρες
- Στις συναντήσεις οι δραστηριότητες των ομάδων εργασίας αποτελούσαν θέμα συζήτησης, η δουλειά των μελών των ομάδων παρουσιαζόταν και τα μέλη αποκτούσαν βαθιά γνώση και πείρα από τους ανθρώπους εκτός του προγράμματος ‘Welfare Watch’
- Δημοκρατικές πρακτικές εργασίας: Όλα τα μέλη της διευθύνουσας ομάδας έπρεπε να εγκρίνουν τις προτάσεις και τις αποφάσεις

‘Τώρα θα εξετάσουμε αυτό και με αυτόν τον τρόπο’. Ήταν μια πολύ δυναμική και ηγετική επιτροπή η οποία έκανε πολλές προτάσεις για αυτό που κάθε φορά ασχολούνταν [ένα μέλος της διευθύνουσας επιτροπής]

Το πρόγραμμα 'Wellbeing-Watch' – Η βάση Δημοκρατία σε περιόδους κρίσης

Διευθύνουσα ομάδα

Δημιουργήθηκαν Ομάδες Εργασίας για ειδικά
θέματα για να υποστηρίξουν τη
Διευθύνουσα ομάδα

Πάνω από 100 άτομα συμμετείχαν ενεργά

- Ευρεία συνεργασία
- Πληροφορίες από την κοινότητα για το πρόγραμμα 'Well-Being-Watch', την κυβέρνηση και τις τοπικές αρχές
  - Συνεργασία με την Ερευνητική και Πανεπιστημιακή Κοινότητα

Ομάδες εργασίας

- Δημιουργήθηκαν Ομάδες εργασίας γύρω από συγκεκριμένα θέματα
- Στόχοι των ομάδων εργασίας: Να αξιολογήσουν τις συνέπειες της οικονομικής κρίσης και να προτείνουν στην κυβέρνηση βελτιώσεις για το ρόλο της διευθύνουσας επιτροπής με ενδιάμεσες αναφορές
- Οι Πρόεδροι των Ομάδων εργασιών ήταν μέλη της διευθύνουσας ομάδας
  - ο τομέας ενδιαφέροντος και η γνώση του κάθε μέλους καθόριζε την ομάδα την οποία ο καθένας θα προέδρευε
- Οι Πρόεδροι των ομάδων ήταν υπεύθυνοι για τους ανθρώπους που θα στελέχωναν τις Ομάδες εργασίας
  - συνέλλεξαν επαγγελματίες και μέλη που κατά τη γνώμη τους ένιωθαν ότι ανήκαν στην ομάδα

Το πρόγραμμα 'Well-Being-Watch' – Ομάδες Εργασίας Δημοκρατία σε Περιόδους Κρίσης

- Παιδιά (κάτω των 18 χρονών)
- Νέα άτομα (15–25 ετών)
- Περιθωριοποιημένα άτομα και ομάδες
- Άνεργοι
- Οικονομική κατάσταση των οικογενειών (Υπερχρεωμένα νοικοκυριά)
- Υγεία σε περιόδους κρίσης
- Κοινωνικοί δείκτες
- Βασικές υπηρεσίες παρέχονταν από τις Τοπικές Αρχές και την Πολιτεία
- Συνεργασία ανάμεσα στους Δήμους για μια ευπαθή περιοχή

Προσωπικά, το βρήκα πολύ θετικό το γεγονός ότι δόθηκε πολλή έμφαση σε φτωχές οικογένειες με παιδιά επειδή..., μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε τη Φιλανδία ως παράδειγμα, όχι εξετάζοντάς αυτό το θέμα [φτώχεια και οικογένειες], απλά δημιουργούμε προβλήματα για το μέλλον [εκπρόσωπος της διευθύνουσας επιτροπής]

Έδωσαν μεγάλη έμφαση στα παιδιά και δούλεψαν πολύ πάνω σε αυτό το θέμα, κάτι το οποίο, φυσικά, επηρέασε όλους. Συμφωνώ ακράδαντα με αυτό. Θεώρησα ότι ήταν μια πολύ συναρπαστική προσέγγιση για το πρόγραμμα 'Welfare Watch' η εξέταση όλων των θεμάτων από την πλευρά της επίδρασης που μπορεί να έχουν στα παιδιά [Guðbjartur Hannesson, πρώην Υπουργός Κοινωνικής Πρόνοιας]

Παραδείγματα των δράσεων που εφάρμοσε το πρόγραμμα 'Well-Being-Watch'

- **Εκκλήσεις σε όλες τις τοπικές αρχές 2009 – 2010 – 2011-2012 -2013**
Πρέπει να παρέχονται γεύματα σε όλα τα παιδιά που πηγαίνουν σχολείο και το επιπλέον κόστος για τις οικογένειες πρέπει να είναι όσο το δυνατόν χαμηλότερο
- **Επιστολή στα μέλη του Κοινοβουλίου** τον Ιούνιο του 2010 προκαλώντας τους να εστιάσουν σε εκείνους που είναι πιο ευάλωτοι και να θέσουν ανάλογες προτεραιότητες
- **Ένθερμη έκκληση στην Επιτροπή Προϋπολογισμού, και στις Κοινωνικές Επιτροπές του Κοινοβουλίου και των τοπικών κυβερνήσεων** για σύνεση στις περικοπές στις Υπηρεσίες Κοινωνικής Πρόνοιας
- **Εκκλήσεις στον Υπουργό Υγείας** να εξασφαλίσει οδοντικές υπηρεσίες σε παιδιά φτωχών οικογενειών, 2010 και 2013
- **Επιστολή στον Υπουργό Κοινωνικών Υποθέσεων** να εξασφαλίσει εργασία και πρόσβαση σε επαγγελματική εκπαίδευση για νέους ανθρώπους (16-25 ετών)

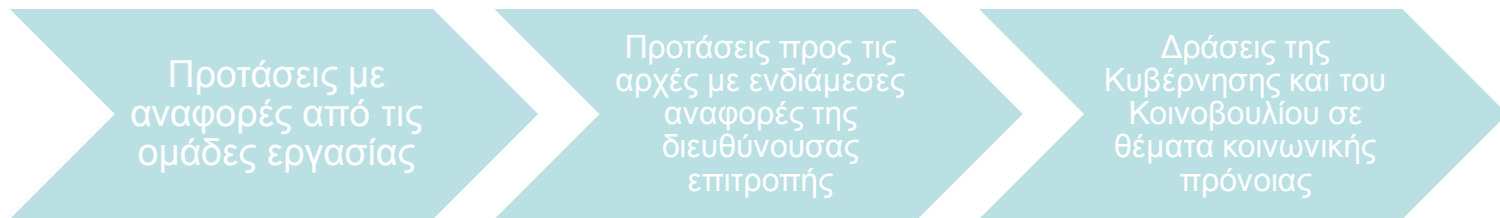

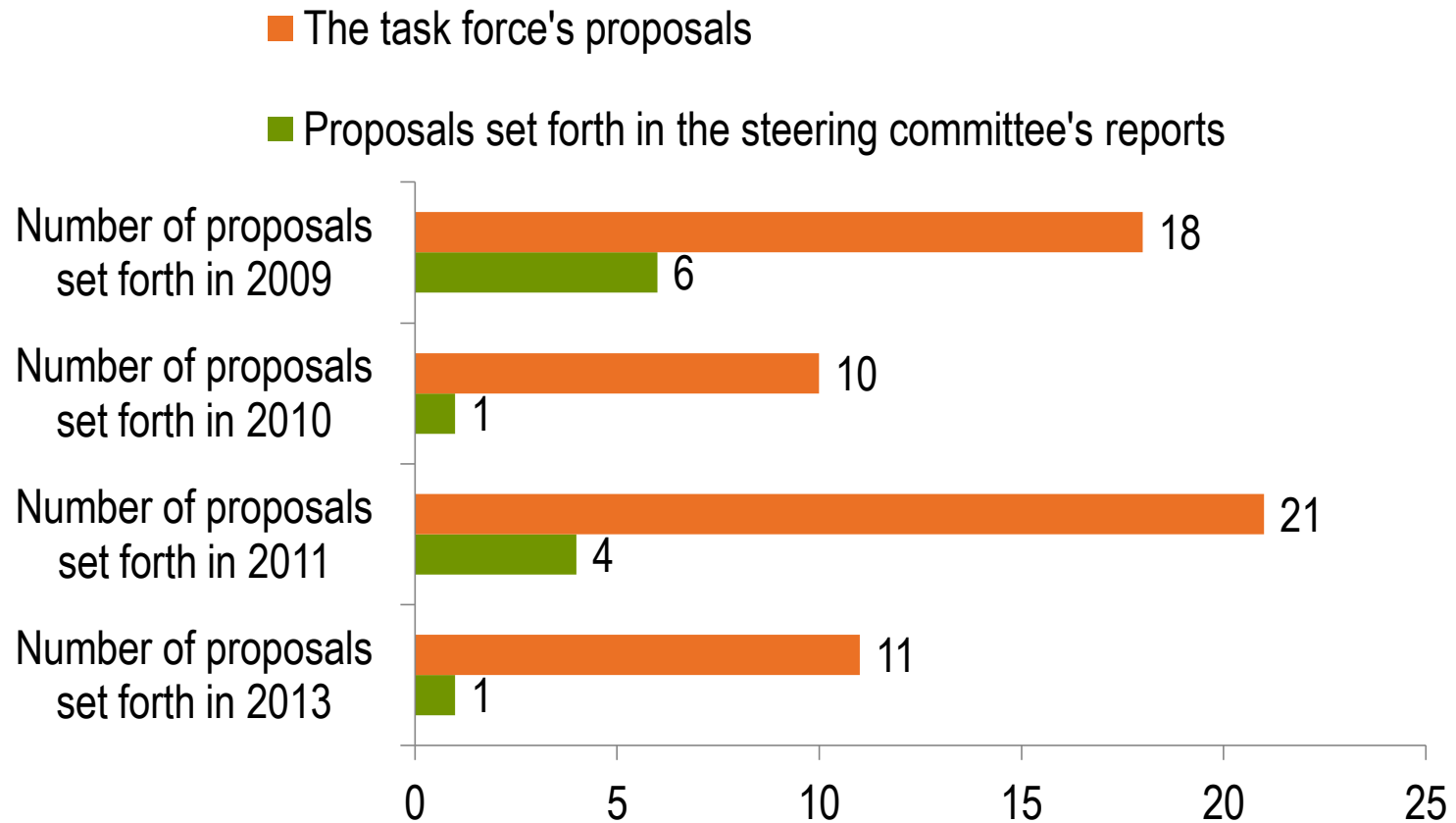

Προτάσεις

- Κάθε ομάδα εργασίας υποβάλλει προτάσεις με ενδιάμεσες αναφορές οι οποίες παραδίνονται στη διευθύνουσα επιτροπή
- Οι προτάσεις του προγράμματος 'Welfare Watch', οι οποίες υποβάλλονται με αναφορές προς τη διευθύνουσα επιτροπή, βασίζονται στις αναφορές των ομάδων εργασιών
- Ο ρόλος του Υπουργού Κοινωνικών Υποθέσεων και Κοινωνικής Ασφάλειας (αργότερα Υπουργός Κοινωνικής Πρόνοιας) ήταν να αναλαμβάνει τις προτάσεις του προγράμματος 'Welfare Watch' και να τις υλοποιεί

Προτάσεις από τις ομάδες εργασίας για παιδιά και οικογένειες με παιδιά

Προτάσεις των ομάδων
εργασίας για παιδιά και
οικογένειες με παιδιά

Προτάσεις της
διευθύνουσας
επιτροπής

Κατάληξη

2009

Πρέπει να ληφθούν μέτρα που να εξασφαλίζουν ότι τα παιδιά λαμβάνουν γεύμα σε όλα τα σχολεία στην Ισλανδία

2009

Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στην κατάσταση των οικογενειών με μικρά παιδιά

2009

Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στις περιθωριακές ομάδες της κοινωνίας, για παράδειγμα, στους ανάπηρους, χρόνια άρρωστους, και μετανάστες

2009

Σε παιδιά και οικογένειες με μικρά παιδιά πρέπει να εξασφαλιστεί η πρόσβαση σε επαγγελματίες δίνοντας έμφαση σε συμβούλους οικογένειας μέσω των κοινωνικών υπηρεσιών και των υπηρεσιών υγείας

2011 & 2013

Οι πληρωμές προς τους γονείς που παίρνουν άδεια μητρότητας/πατρότητας δεν θα πρέπει να μειωθούν περισσότερο από ότι είναι η κατάσταση τώρα. Οι πληρωμές χρειάζεται να αυξηθούν σύμφωνα με τα προηγούμενα επίπεδα έτσι ώστε και οι δυο γονείς να μπορούν να κάνουν χρήση του δικαιώματός τους και τα παιδιά να απολαμβάνουν την παρέα και των δυο γονέων κατά τη διάρκεια του πρώτου σταδίου της ζωής τους

2011–2013

Ειδικά κονδύλια χρειάζεται να κατανεμηθούν στα κέντρα υγείας ώστε να εξασφαλιστεί η παροχή ψυχοκοινωνικών υπηρεσιών και πνευματικής υγείας σε παιδιά

2011 & 2013

Η κυβέρνηση πρέπει να αυξήσει την υποστήριξη και να λάβει ειδική δράση για να βελτιώσει την κοινωνική πρόνοια και την οικονομική κατάσταση των οικογενειών με παιδιά, ιδιαίτερα των μονογονεϊκών οικογενειών και των παιδιών τους

Προτάσεις των ομάδων
εργασίας για παιδιά και
οικογένειες με παιδιά

Προτάσεις της διευθύνουσας επιτροπής

Κατάληξη

•Στις αρχές του χειμώνα του 2009, το πρόγραμμα 'Welfare Watch' έκανε έκκληση σε όλους τους δήμους και τα σχολικά συμβούλια για να εξασφαλίσει και να ελέγξει με κάθε δυνατό τρόπο ότι τα παιδιά θα λάμβαναν γεύμα κάθε ημέρα που ήταν στο σχολείο. Η επιστολή στάλθηκε σε διαβούλευση με την Ένωση Τοπικών Αρχών της Ισλανδίας. Η πρόταση υιοθετήθηκε

Συμφωνία συνεργασίας πάνω σε ένα πειραματικό πρόγραμμα για την υποστήριξη χρόνια άρρωστων παιδιών και παιδιών που έχουν διαγνωσθεί με διαταραχή Ελλειμματικής Προσοχής και Υπερκινητικότητας

- Κοινοβουλευτική απόφαση για βελτιωμένη φροντίδα υγείας των νέων ανθρώπων. Εγκρίθηκε από το Κοινοβούλιο στις 15 Μαΐου 2012.
- Διατύπωση πολιτικής. Ένωση Τοπικών Αρχών της Ισλανδίας 2011-2014 (για παράδειγμα, άρθρα 1.4., 3.7., 3.9. και 3.11).

Προτάσεις της διευθύνουσας επιτροπής 2009

Κατάληξη

2009

Ένα κεφάλαιο του προγράμματος 'Welfare Watch' πρέπει να διατεθεί και να χρησιμοποιηθεί ως αντίβαρο για: – Απαραίτητες μελέτες σε θέματα κοινωνικής πρόνοιας. – Συντονισμό των προγραμμάτων που διεξάγονται από τον 'τρίτο τομέα' (ΜΚΟ) και άλλους εταίρους. – Υποστήριξη στο προσωπικό που δουλεύει με άτομα που επηρεάζονται πολύ από την κρίση. – Εκστρατείες για να βοηθήσουν συγκεκριμένες ομάδες ατόμων που έχουν επηρεαστεί πολύ από την οικονομική κρίση. – Άλλα απαραίτητα προγράμματα.

2009

Όλα τα επίσημα κανάλια δημοσιότητας και επικοινωνίας πρέπει να εξεταστούν σε συνεργασία με τον 'τρίτο τομέα' και να βρεθούν τρόποι εξασφάλισης αποτελεσματικής παρουσίασης πληροφοριών για θεραπείες και προσφορές σε εκείνους που τα χρειάζονται (και άτομα και οικογένειες) και επίσης με τους συμβούλους που είναι εντός και εκτός της ανώτερης δημόσιας δομής. Είναι σημαντικό οι άνθρωποι να μπορούν να παίρνουν αποφάσεις κατόπιν ενημέρωσης για τη δική τους κοινωνική πρόνοια, τις οικονομικές τους υποθέσεις, και η απαραίτητη προϋπόθεση για αυτό είναι η ύπαρξη σαφούς και ξεκάθαρης πληροφόρησης.

2009

Τα κεντρικά και τοπικά κυβερνητικά ινστιτούτα παροχής υπηρεσιών πρέπει να προσδιορίσουν ποιες υπηρεσίες είναι βασικές, να ιεραρχήσουν τη δουλειά τους σύμφωνα με αυτό τον προσδιορισμό και να εξασφαλίσουν ότι αυτές οι υπηρεσίες δεν έχουν κοπεί ή υποβαθμιστεί· ο προσδιορισμός πρέπει να συμπεριλαμβάνει υπηρεσίες στα σχολεία, στο σύστημα υγείας αλλά και κοινωνικές υπηρεσίες

2009

Οι ειδικοί πρέπει να εμπλακούν στην προετοιμασία κοινωνικών δεικτών, οι οποίοι μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να ελέγχουν την κατάσταση σε τακτική βάση

2009

Ένα πιο απλό σύστημα πρέπει να καθιερωθεί ώστε να δίνει τη δυνατότητα σε άτομα που δυσκολεύονται πολύ να πληρώσουν τα χρέη τους να τα επαναδιαπραγματεύονται

2009

Βασικοί κοινωνικοί δείκτες πρέπει να δημοσιεύονται κάθε μήνα· η κυβέρνηση οφείλει επίσης να κάνει συλλογικές συμφωνίες με επιλεγμένες τοπικές αρχές που αντιπροσωπεύουν διάφορα μέρη της Ισλανδικής κοινωνίας, στις οποίες πρέπει να υπάρχει περισσότερη λεπτομερή πληροφόρηση

2009

Το πρόγραμμα 'Welfare Watch' πρέπει να πάρει μέτρα για τη δημιουργία στενότερης συνεργασίας με τα μέσα μαζικής ενημέρωσης

2009

Για τους φοιτητές και τα άτομα που έχουν ολοκληρώσει τα μαθήματα επαγγελματικής εκπαίδευσης τα οποία χορηγούν επαγγελματικούς τίτλους εργασίας πρέπει να προσφέρονται θέσεις επαγγελματικής άσκησης σε επιχειρήσεις χωρίς να χάνουν το δικαίωμα των επιδομάτων ανεργίας

Προτάσεις της διευθύνουσας επιτροπής το 2010-2013

Κατάληξη

2011

Πρέπει να ληφθούν ειδικά μέτρα για την αγορά εργασίας από τα οποία μπορεί να ωφεληθούν οι ξένοι πολίτες που ψάχνουν εργασία

2011

Οι φοιτητές που συμμετέχουν στην εκστρατεία *Η εκπαίδευση είναι ο δρόμος προς την εργασία* θα μπορέσουν να συνεχίσουν τις σπουδές τους το εαρινό εξάμηνο του 2012 εξασφαλίζοντας τους συνέχιση παροχής βοήθειας κατά τη διάρκεια των σπουδών τους

2013

Η συμμετοχή πληρωμής θα μειωθεί για τους ασθενείς που υποφέρουν από σοβαρές και χρόνιες ασθένειες και έχουν κοινωνικές και οικονομικές δυσκολίες

2013

Η κυβέρνηση, η πολιτεία, και η Ένωση Τοπικών Αρχών της Ισλανδίας πρόκειται να παρουσιάσουν ένα ολοκληρωμένο και οργανωμένο σχέδιο δράσης για το πώς θα εξαλείψουν τη φτώχεια στην Ισλανδία

2013

Οι υπηρεσίες εξυπηρέτησης στο σπίτι των τοπικών αρχών πρόκειται να ενισχυθούν, όπως επίσης και ο αριθμός των θέσεων στις υπηρεσίες περίθαλψης σύμφωνα με την προβλεπόμενη αύξηση στον πληθυσμό των ηλικιωμένων στην Ισλανδία

2013

Το Υπουργείο Κοινωνικής Πρόνοιας και η Ένωση Τοπικών Αρχών πρόκειται να ξεκινήσει προσπάθειες με σκοπό την επίσημη καθιέρωση συνεργασίας ανάμεσα στα σχολεία και τις κοινωνικές υπηρεσίες των τοπικών αρχών για θέματα παιδιών και οικογενειών με παιδιά

2013

Το πρόγραμμα 'Welfare Watch' θα συνεχίσει να λειτουργεί με τη μια μορφή ή την άλλη αλλά θα οργανωθεί εκ νέου μετά το διορισμό αντιπροσώπων από τα δημόσια σωματεία, τις τοπικές αρχές, τον τομέα εργασίας και τον 'τρίτο τομέα' (ΜΚΟ)

Προτάσεις της διευθύνουσας επιτροπής το 2010-2013

Κατάληξη

- Το κεφάλαιο του προγράμματος 'Welfare Watch' χορηγήθηκε το 2009. Μέρος του κεφαλαίου χρησιμοποιήθηκε για συγκεκριμένες δράσεις του προγράμματος 'Welfare Watch', για παράδειγμα, για τους κοινωνικούς δείκτες, αναπτυξιακά προγράμματα για μέτρα για τους νέους ανέργους ανθρώπους και για το συντονισμό προγραμμάτων συντηρούμενα με εθελοντισμό (Κοινοβουλευτικό έγγραφο 714, 2009–10)
- Βελτίωση της παροχής πληροφοριών από την Ένωση Τοπικών Αρχών της Ισλανδίας και από τους δήμους (σημείο 4.1 της Καθοδηγητικής Πολιτικής από την Ένωση Τοπικών Αρχών της Ισλανδίας για το 2009 και 2010 – σχέδιο δράσης)
- Η δουλειά για τους κοινωνικούς δείκτες ξεκίνησε το 2009, όταν το πρόγραμμα 'Welfare Watch' υπέβαλε πρόταση να συγκεντρώσουν τους κοινωνικούς δείκτες της Ισλανδίας. Η Στατιστική Υπηρεσία της Ισλανδίας ανέλαβε το 2012 το εγχείρημα της δημοσίευσης και συχνής ανανέωσης των κοινωνικών δεικτών, που είναι μια συλλογή διαφόρων στατιστικών δεδομένων για την κοινωνική κατάσταση διαφόρων ομάδων στην Ισλανδία. Πράξη του Επιτόπου Διοίκησης για οφειλότες από το 2010
- Η υγεία στα νηπιαγωγεία και στα δημοτικά σχολεία υπό τη διεύθυνση του Υπουργείου Υγείας
- Ανάπτυξη κατευθυνόμενη από το διαδίκτυο– κατασκεύασε, ένωσε, συμμετείχε: Κρατική και δημοτική πολιτική για την κοινωνία της πληροφορίας 2013-16
- Κανονισμός για εκμάθηση στο χώρο εργασίας και εκπαίδευση στη δουλειά
- Σύμφωνο σταθερότητας: Ο στόχος του συμφώνου είναι η προώθηση της αναγέννησης της οικονομίας
- Το νέο πρόγραμμα 'Welfare Watch' τέθηκε σε εφαρμογή από την Eygló Harðardóttir

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ‘WELFARE WATCH’

UNIVERSITY OF ICELAND
SOCIAL SCIENCE RESEARCH INSTITUTE

Ποσοτικά δεδομένα: Σύνοψη

Survey I: Working groups

- Sample: All members that participated in working groups from 2009 to 2013 ($N=124$)
- Data collection: September 2014
- Response rate: 64%
- Mean age: 53 years

Survey II: Affiliates (collaborative government instit. and NGO's)

- Sample: Staff of the agencies which were represented in the Welfare Watch ($N=1082$)
- Data collection: October 2014
- Response rate: 71%
- Mean age: 50 years

Survey III: General public (SSRI's internet panel)

- Sample: Stratified random sample from SSRI's internet panel ($N=1499$)
- Data collection: November 2014
- Response rate: 63%
- Mean age: 46 years

Ποιοτικά δεδομένα - Σύνοψη

- Σε βάθος συνεντεύξεις με τους υπουργούς κοινωνικής πρόνοιας, τα μέλη της διευθύνουσας επιτροπής, τον πρόεδρο και τα μέλη του προγράμματος 'Welfare Watch'
- Συνεντεύξεις εστίασης σε ομάδες με μέλη των ομάδων εργασίας του προγράμματος 'Welfare Watch'
- Ανάλυση περιεχομένου

Η ανάλυση περιεχομένου σε ποιοτικά δεδομένα χρησιμοποιήθηκε για να:

α) αποκτήσουμε πληροφορίες για το ποιες προτάσεις των ομάδων εργασίας παρουσιάστηκαν στις αναφορές της διευθύνουσας επιτροπής ...

και ...

β) να ανιχνεύσουμε την κατάληξη αυτών των προτάσεων

- Κείμενα τα οποία αναλύθηκαν:
  - Αναφορές από τις ομάδες εργασίας
  - Αναφορές από τη διευθύνουσα επιτροπή
  - Επίσημες ιστοσελίδες οι οποίες παρέχουν πληροφορίες για τρέχουσες εργασίες της κυβέρνησης

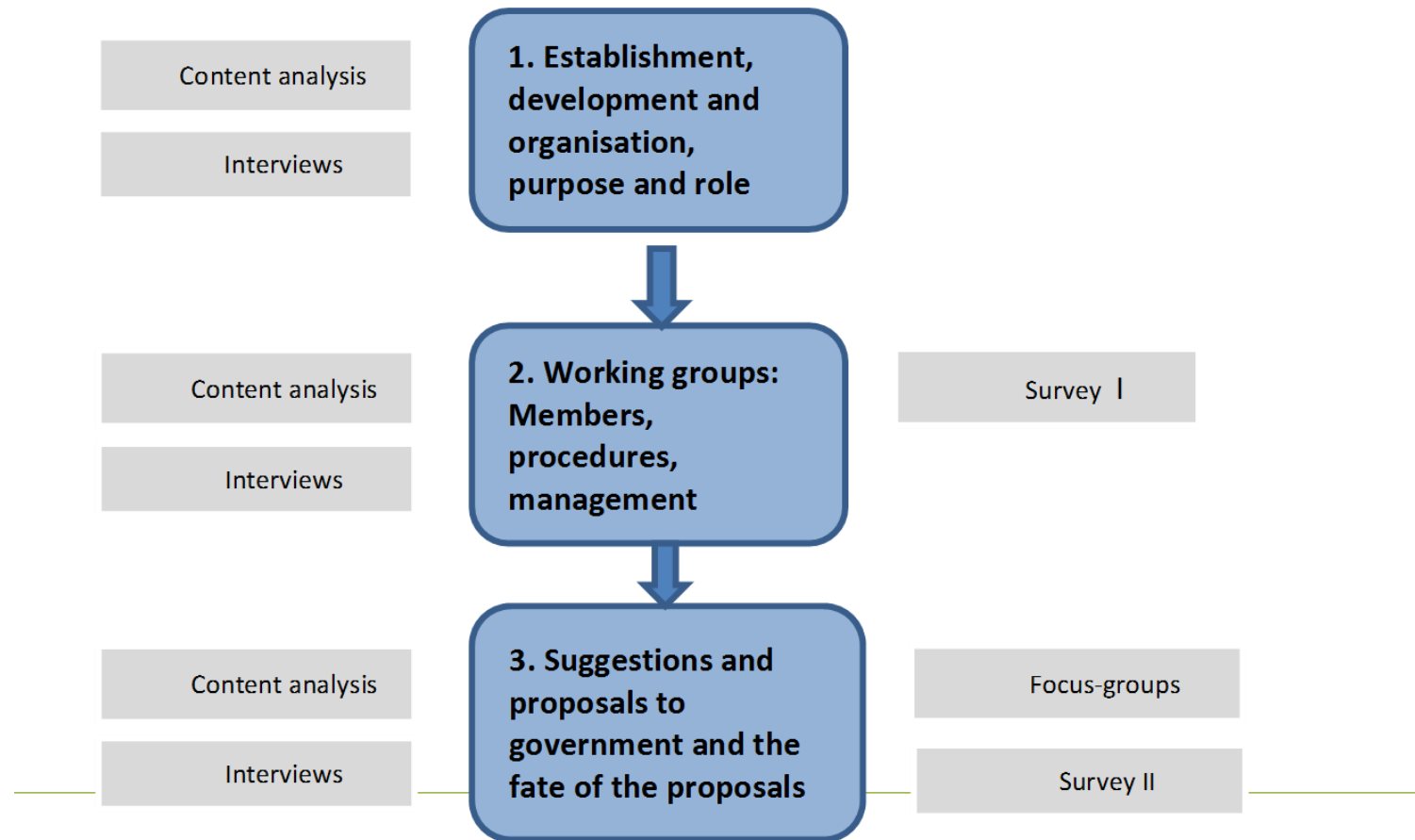
(για παράδειγμα, έγγραφα και άλλα γραπτά υλικά που εμφανίζονται στην ιστοσελίδα του εθνικού κοινοβουλίου)

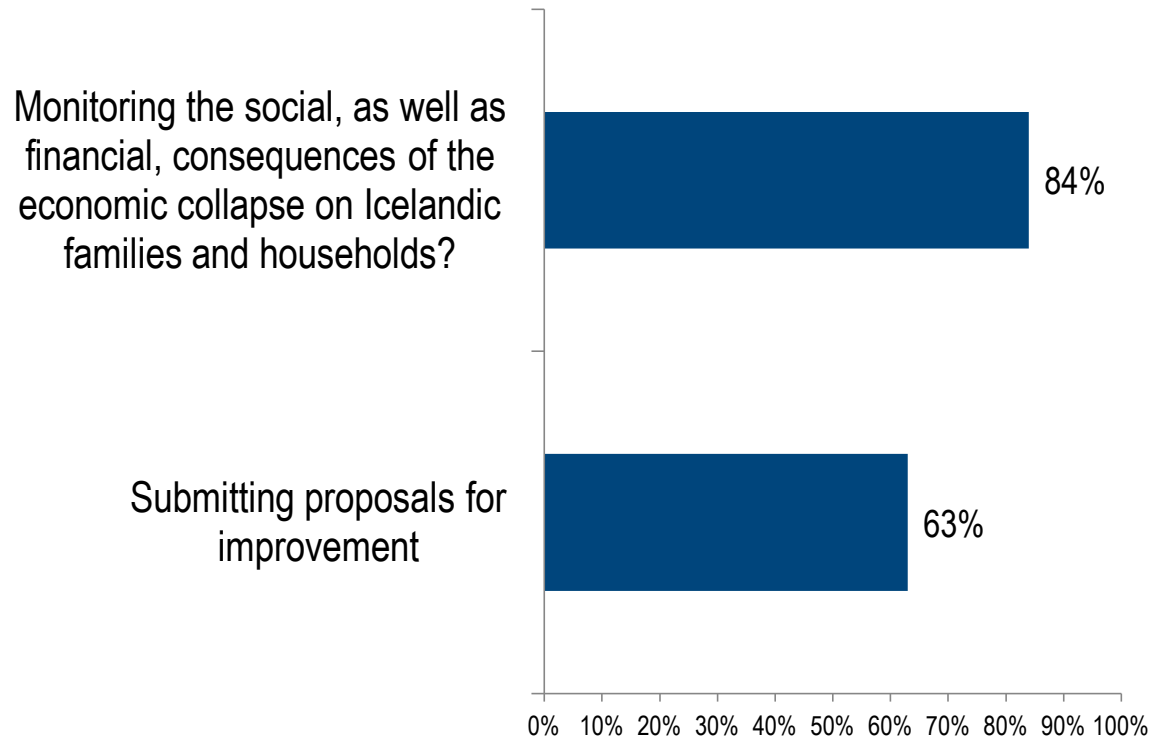

Σχεδιάγραμμα της αξιολόγησης

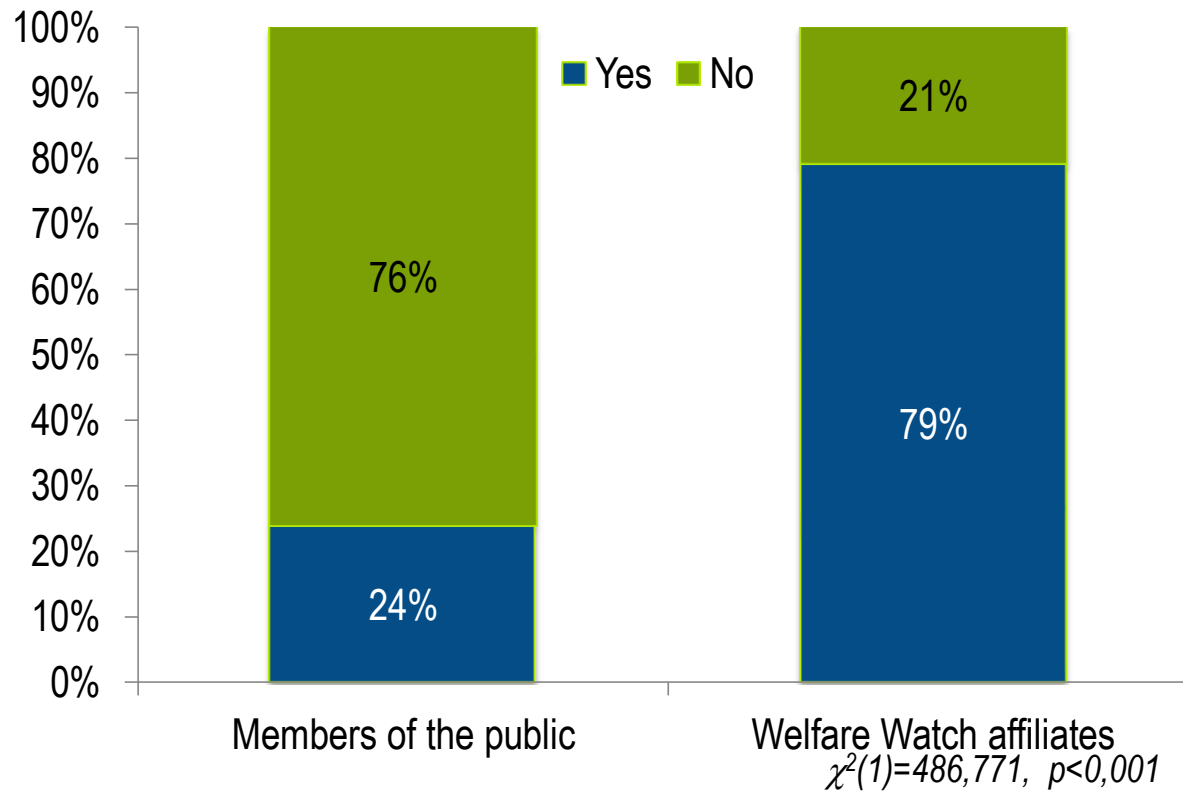

Πόσο καλά ή άσχημα το πρόγραμμα 'Welfare Watch' έχει πετύχει τους στόχους του? (το ποσοστό % των ομάδων εργασιών που είπε ότι τα πήγε αρκετά καλά ή πολύ καλά)

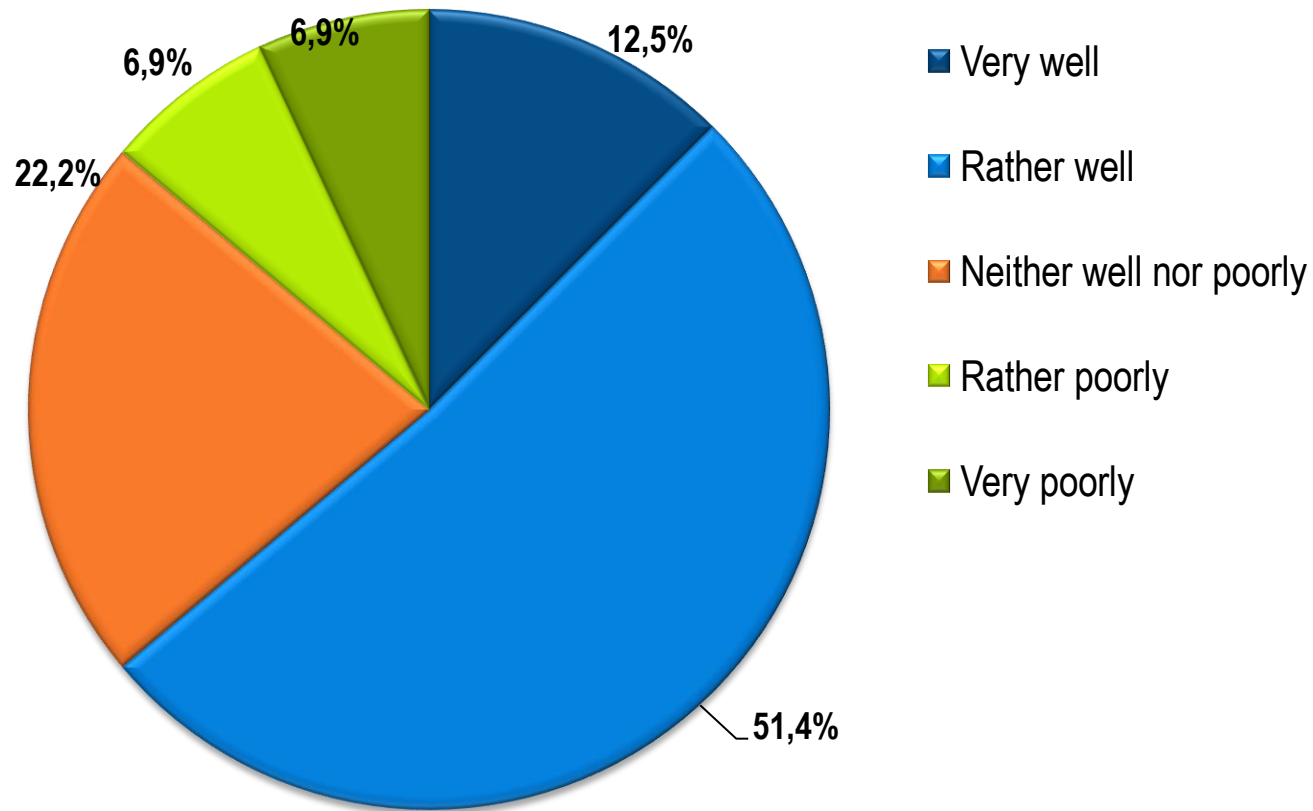

Έχετε ακούσει για το πρόγραμμα 'Welfare Watch'?

Πόσο καλά ή όχι αισθάνεστε ότι επιτεύχθηκαν οι στόχοι που έθεσαν οι ομάδες εργασίας?

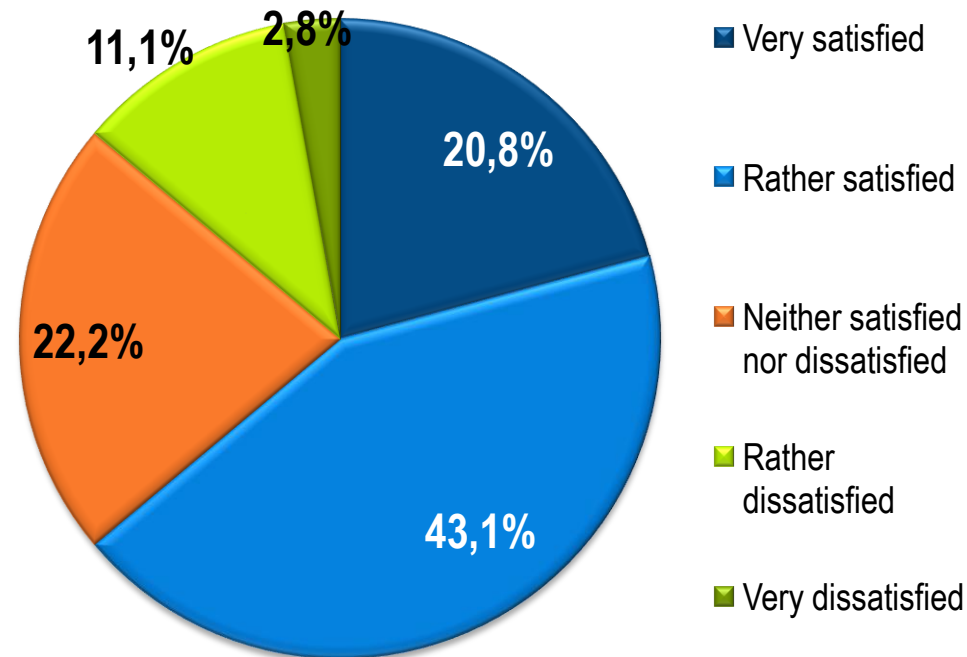
Πιστεύω ακράδαντα ότι οι γενικοί στόχοι ήταν σαφείς, υψηλοί και πολύ καλοί. [...αλλά] υπήρχε πιθανότητα κάποια ανασφάλεια ή δυσαρέσκεια μέσα στην ομάδα επειδή δε γνωρίζαμε ακριβώς τι προσδοκούσαν από εμάς, πώς έπρεπε να τα φέρουμε εις πέρας και ποια ήταν τα χρονικά περιθώρια· ναι, κάπως έτσι ήταν. Αισθανόμασταν ότι οι στόχοι ήταν κάπως ασαφείς [εκπρόσωπος μιας ομάδας εργασίας]

Ήταν καλό να έχεις ένα αφοσιωμένο δίκτυο ανθρώπων που συναντάται συχνά και σφυγομετρά τον παλμό της κοινωνίας, αλλά τι σκόπευε να παραδώσει? [εκπρόσωπος μιας ομάδας εργασίας]

Γενικά, πόσο ικανοποιημένοι ή δυσαρεστημένοι ήσασταν με τις προσπάθειες της ομάδας εργασίας?

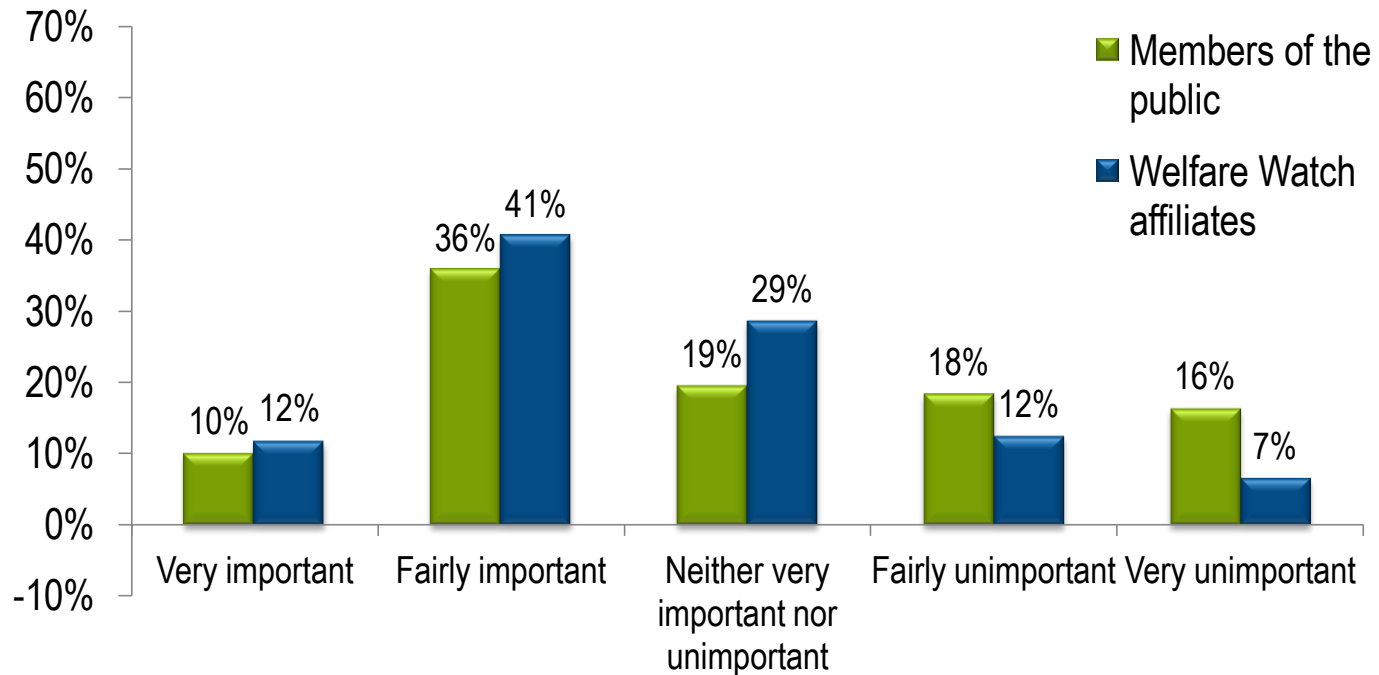
Ήταν σημαντικό να προσπαθούμε να αναγνωρίσουμε πού θα μπορούσαμε να χρησιμοποιήσουμε το πλεόνασμα που τυχόν υπάρχει. Υπάρχουν περικοπές που δεν έπρεπε να γίνουν, ή αν υπάρχει η πιθανότητα αύξησης κεφαλαίου που θα ήταν καλύτερα να ξοδευτούν τα χρήματα? Σε ποιον τομέα τα χρήματα θα ήταν πιο αποτελεσματικά? [Árni Páll Árnason, πρώην Υπουργός Κοινωνικών Υποθέσεων και Κοινωνικής Ασφάλειας]

Το πλεονέκτημα για το υπουργείο ήταν ότι εκεί, είχατε ένα μεγάλο αριθμό ανθρώπινου δυναμικού και μια τρομερή εκτίμηση από όλες αυτές τις ομάδες. Είχατε εκπρόσωπο από όλες αυτές τις ομάδες που είχε ανθρώπινη δύναμη να εξετάζει και να μοιράζεται πληροφορίες [...]. Δεν θα μπορούσατε ποτέ να αγοράσετε αυτή τη δουλειά [Guðbjartur Hannesson, former welfare minister]

Νομίζετε ότι το πρόγραμμα 'Welfare Watch' είχε μεγάλη ή μικρή σημασία για την Ισλανδική κοινωνία κατά τη διάρκεια των πρώτων χρόνων μετά την οικονομική κατάρρευση?

Προτερήματα

- *“Όλη αυτή η δουλειά, η εκτενής ανταλλαγή ιδεών που λάμβανε χώρα θα έχει πολύ πιο σημαντικό μακροχρόνιο αποτέλεσμα από ότι συνειδητοποιούμε επειδή εκπαίδευσε όλους όσους εμπλέκονταν στο πρόγραμμα Welfare Watch” [μέλος της διευθύνουσας επιτροπής]*
Οι υπουργοί ήταν ευχαριστημένοι με τη λειτουργία του προγράμματος ‘Welfare Watch’
  - Πού πρέπει να διατεθούν τα κεφάλαια?
  - Παρείχε στην κυβέρνηση πρόσβαση σε πληροφορίες που προέρχονταν από ανθρώπους διαφόρων κοινωνικών στρωμάτων
- Διάφορα δημόσια σωματεία και οργανώσεις συνεργάστηκαν πάνω σε θέματα κοινωνικής πρόνοιας στο πλαίσιο αυτού του διαθεματικού προγράμματος. Αυτή η διαθεματική συνεργασία έπαιξε σημαντικό ρόλο στις προσπάθειες να βελτιώσουν την κατάσταση των ανθρώπων στην Ισλανδία μετά την οικονομική ύφεση

Μελλοντικές προκλήσεις

- Η διάχυση πληροφοριών μέσα στο πρόγραμμα ‘Welfare Watch’ (διευθύνουσα επιτροπή) και εργασιακές ομάδες θα μπορούσε να ήταν καλύτερη
- Πιο ξεκάθαρος προσδιορισμός ρόλων για τα μέλη των εργασιακών ομάδων
- *Θα μπορούσαμε να έχουμε γνώμη και να κάνουμε προτάσεις αλλά δεν ήταν σίγουρο ότι θα εφαρμοζόταν. [...] Πραγματικά, ήθελα να μπω έτσι απλά μέσα και να μιλήσω στον υπουργό πρόσωπο με πρόσωπο, να του πω, φίλε μου, έτσι έχει η κατάσταση, ως πολιτικοί τι σκοπεύετε να κάνετε? [εκπρόσωπος της διευθύνουσας επιτροπής]*

Η σημασία του προγράμματος ‘Welfare Watch’ στα μάτια των υπουργών της κοινωνικής πρόνοιας και των μελών της διευθύνουσας επιτροπής

Συνεντεύξεις με πρώην υπουργούς κοινωνικής πρόνοιας και μέλη της διευθύνουσας επιτροπής αποκάλυψαν ότι:

- Η έλλειψη κεφαλαίων ήταν ο κύριος λόγος για τον οποίο κάποιες από τις προτάσεις του προγράμματος ‘Welfare Watch’ δεν εφαρμόστηκαν
- Η δουλειά του προγράμματος συχνά είχε έμμεσο αντίκτυπο στην κοινωνική πρόνοια στην Ισλανδία ευαισθητοποιώντας τους για θέματα που απαιτούσαν προσοχή

Συμπέρασμα της αξιολόγησης του προγράμματος 'welfare watch'

- Η αξιολόγηση προτείνει ότι το πρόγραμμα 'Welfare Watch' έπαιξε σημαντικό ρόλο στην Ισλανδική κοινωνία μετά την οικονομική κατάρρευση
- Η ποιοτική ανάλυση αποκάλυψε ότι πολλές λειτουργίες της κυβέρνησης ήταν σύμφωνες με αυτά που είχαν προταθεί από το πρόγραμμα 'Welfare Watch'
- Σε συνέντευξή τους τα μέλη της διευθύνουσας επιτροπής δήλωσαν ότι το πρόγραμμα 'Welfare Watch' έπαιξε σημαντικό ρόλο στην προώθηση θεμάτων κοινωνικής πρόνοιας στην Ισλανδία, και ότι πολλοί οργανισμοί και ΜΚΟ εφάρμοσαν δράσεις που ήταν σύμφωνες με αυτά που είχε προτείνει το πρόγραμμα 'Welfare Watch'

ΑΝΤΙΔΡΑΣΗ ΤΩΝ ΑΡΧΩΝ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΟΔΗΓΙΕΣ ΕΘΝΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

UNIVERSITY OF ICELAND
SOCIAL SCIENCE RESEARCH INSTITUTE

Αντίδραση του Υπουργείου Παιδείας

- Επιστολή σε όλα τα σχολεία υπενθυμίζοντάς τους ότι το σχολείο είναι ο ακρογωνιαίος λίθος της κοινωνίας και ότι χρειάζεται να στηρίζουν τις αρχές των Ισλανδικών σχολείων :
  - Ανοχή
  - Φιλία και φροντίδα
  - Συμπόνια
- Συμμετοχή στο πρόγραμμα ‘welfare watch’
- Εφαρμογή ενός νέου Οδηγού Εθνικού Προγράμματος Σπουδών

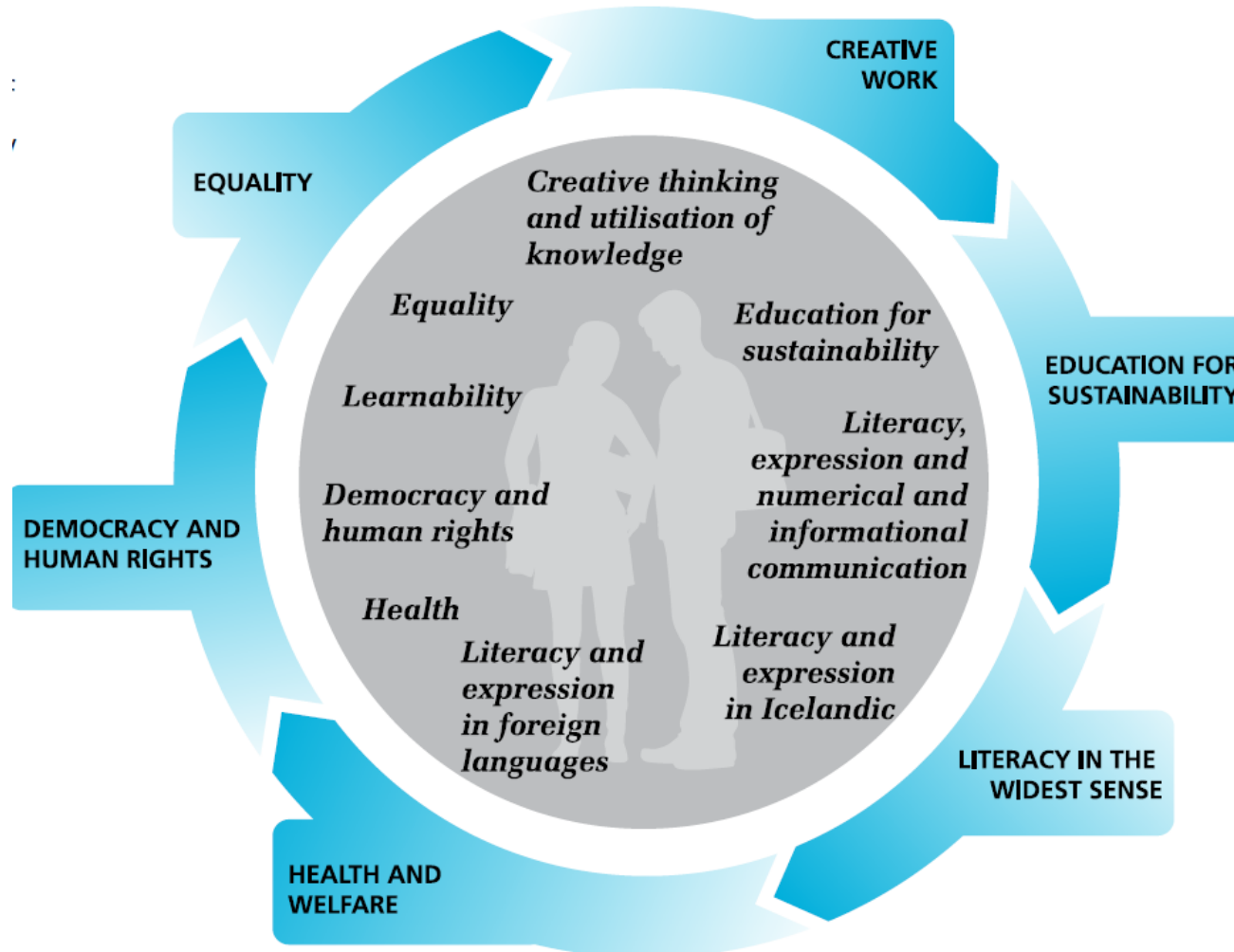
Οδηγός Εθνικού Προγράμματος Σπουδών

Νέα νομοθεσία για την προσχολική ηλικία (ISCED 0), την υποχρεωτική εκπαίδευση (ISCED 1 and 2) και την ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση (ISCED 3) από το 2008 η κοινωνική πρόνοια των παιδιών και εφήβων ορίζεται ως μια βασική αρχή όλης της σχολικής δραστηριότητας. Τα σχολεία θα δίνουν έμφαση στην πνευματική, σωματική και κοινωνική ευημερία των μαθητών τους. Τα σχολεία θα είναι καταφύγιο για τα παιδιά όπου θα νιώθουν ασφαλή, θα έχουν την ευκαιρία να αναπτύξουν και να εφαρμόσουν τα ταλέντα τους και θα απολαμβάνουν την παιδική τους ηλικία. Στους στόχους των άρθρων των νόμων για όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης ο ρόλος των σχολείων ορίζεται ως ενθαρρυντικός για τη γενική ανάπτυξη των μαθητών και ως προπαρασκευαστικός για ενεργή συμμετοχή σε μια δημοκρατική κοινωνία. Το σχολείο είναι ο τόπος εργασίας των μαθητών και στη διατύπωση πολιτικής η κοινωνική πρόνοια των παιδιών ορίζεται ως ένα σημαντικό μέρος των σχολικών δραστηριοτήτων. Τα δικαιώματα των παιδιών και η συμμετοχή τους θεωρούνται επίσης ουσιώδη στην καινούρια νομοθεσία. Η ανάμειξη και η συμμετοχή των γονέων γίνεται επίσης πιο ξεκάθαρη από ποτέ.

Οδηγός Εθνικού Προγράμματος Σπουδών- 6 Βάσεις

Το υπουργείο δεν επέτρεψε καθόλου περικοπές στον αριθμό των μαθημάτων

ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ ΣΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΚΑΙ ΣΤΑ ΠΑΙΔΙΑ

UNIVERSITY OF ICELAND
SOCIAL SCIENCE RESEARCH INSTITUTE

Προσχολική εκπαίδευση 1 – 5 ετών	Υποχρεωτική εκπαίδευση (δημοτικό και γυμνάσιο) 6 – 15 ετών	Ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση 16 – 20 ετών
Παρακολουθείται από το 95% περίπου των πεντάχρονων παιδιών	Υποχρεωτική	Σχολείο για όλους τους μαθητές μέχρι 18 ετών
Διοικείται από τους δήμους	Διοικείται από τους δήμους (από το 1996)	Διοικείται από το κράτος
Εθνικό Πρόγραμμα Σπουδών	Εθνικό Πρόγραμμα Σπουδών	Εθνικό Πρόγραμμα Σπουδών
Περίπου το 14% σε ανεξάρτητα, δημόσια επιδοτούμενα σχολεία	Περίπου το 2% σε ανεξάρτητα, δημόσια επιδοτούμενα σχολεία	----
Οι γονείς πληρώνουν γύρω στο 25 – 30% του συνολικού κόστους	Εξ ολοκλήρου δημόσια επιδότηση	Οι μαθητές πληρώνουν μικρό ποσό για εγγραφή και βιβλία
Ελεύθερη επιλογή σχολείων, περιορισμένος αριθμός	Περιορισμένη επιλογή σχολείων, γειτονικά σχολεία	Περιορισμένη επιλογή σχολείων– επιλογή των μαθητών

Επιδότηση των Ισλανδικών σχολείων

- Το 2007, 2008 και 2009 η Ισλανδία ξόδεψε περισσότερα χρήματα στην εκπαίδευση σε σχέση με όλες τις χώρες του ΟΟΣΑ (ΟΟΣΑ, 2007, 2010, 2011)
- Το 2010 τα έξοδα της ήταν λιγότερα για όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης με εξαίρεση τα δημοτικά σχολεία (ΟΟΣΑ, 2013)
- Τα σχολεία προσχολικής εκπαίδευσης και τα δημοτικά σχολεία διοικούνται από τις τοπικές αρχές, ενώ τα σχολεία της ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης από το κράτος

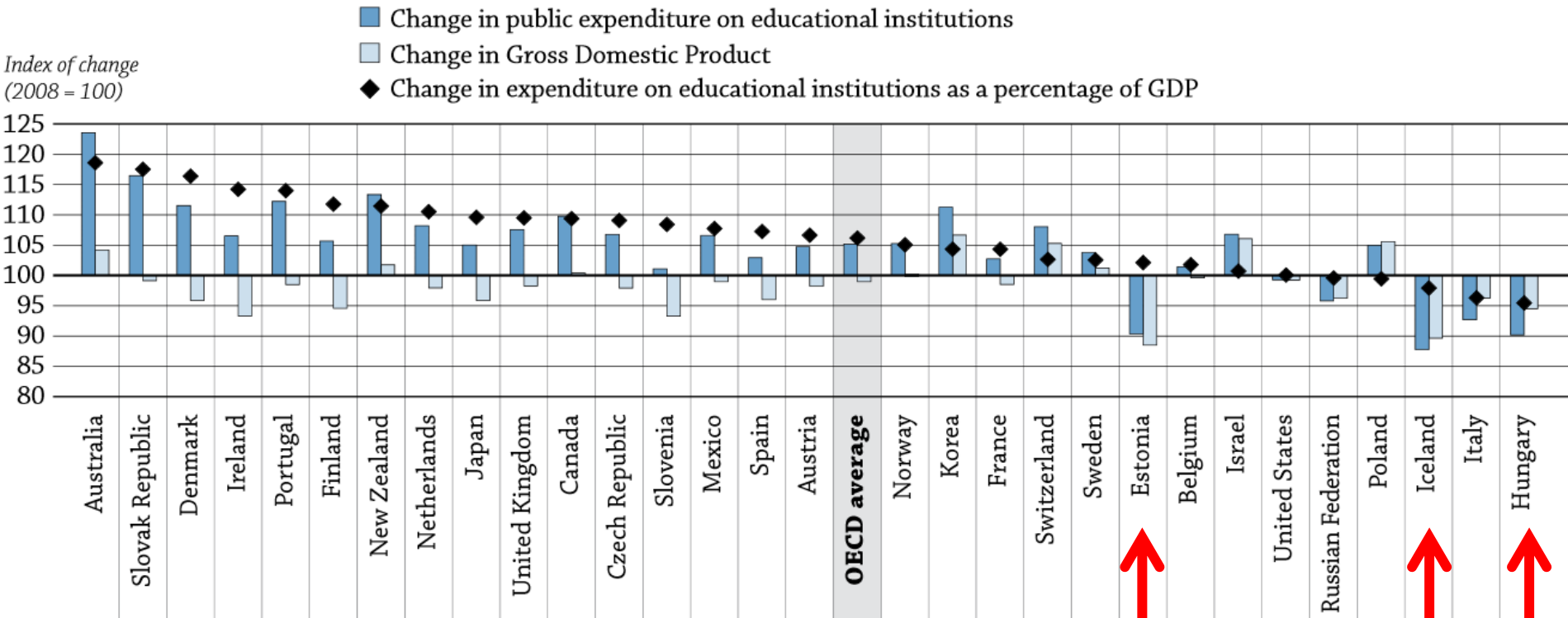

Η εκπαίδευση με μια ματιά, 2013

Πίνακας B2.3. Αντίκτυπος της οικονομικής κρίσης στη δημόσια δαπάνη για την παιδεία
Δείκτης αλλαγής μεταξύ του 2008 και 2010 της δαπάνης για τα εκπαιδευτικά ιδρύματα ως ποσοστό του Ακαθάριστου
Εγχώριου Προϊόντος (ΑΕΠ) για όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης (2008=100, 2010 σταθερές τιμές)

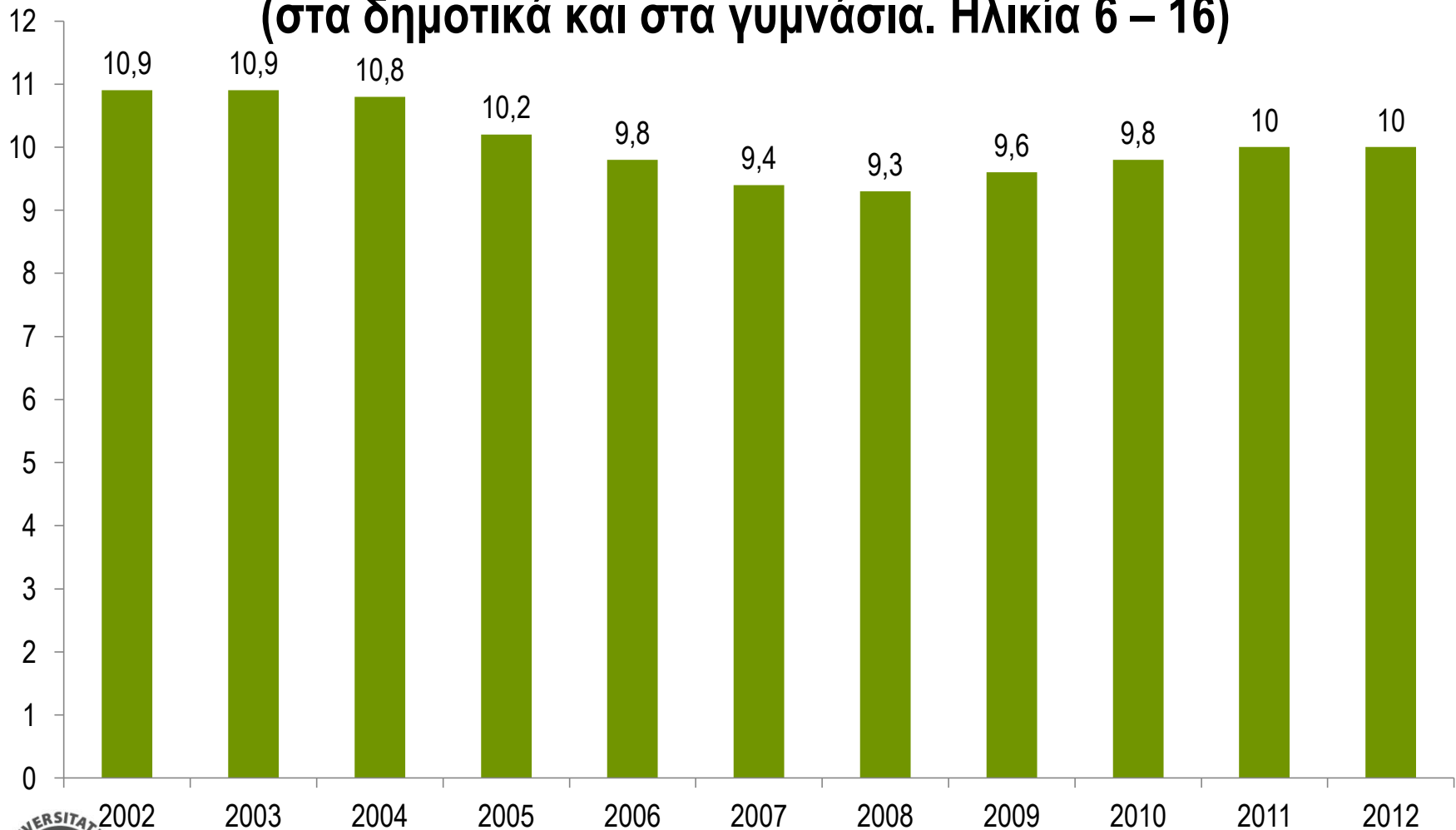
Chart B2.3. Impact of the economic crisis on public expenditure on education

Index of change between 2008 and 2010 in expenditure on educational institutions as a percentage of GDP,
for all levels of education (2008=100, 2010 constant prices)

Αριθμός μαθητών που αντιστοιχεί σε κάθε δάσκαλο πλήρους ωραρίου

(στα δημοτικά και στα γυμνάσια. Ηλικία 6 – 16)

Διευθυντές και υποδιευθυντές (αριθμός θέσεων πλήρους ωραρίου)

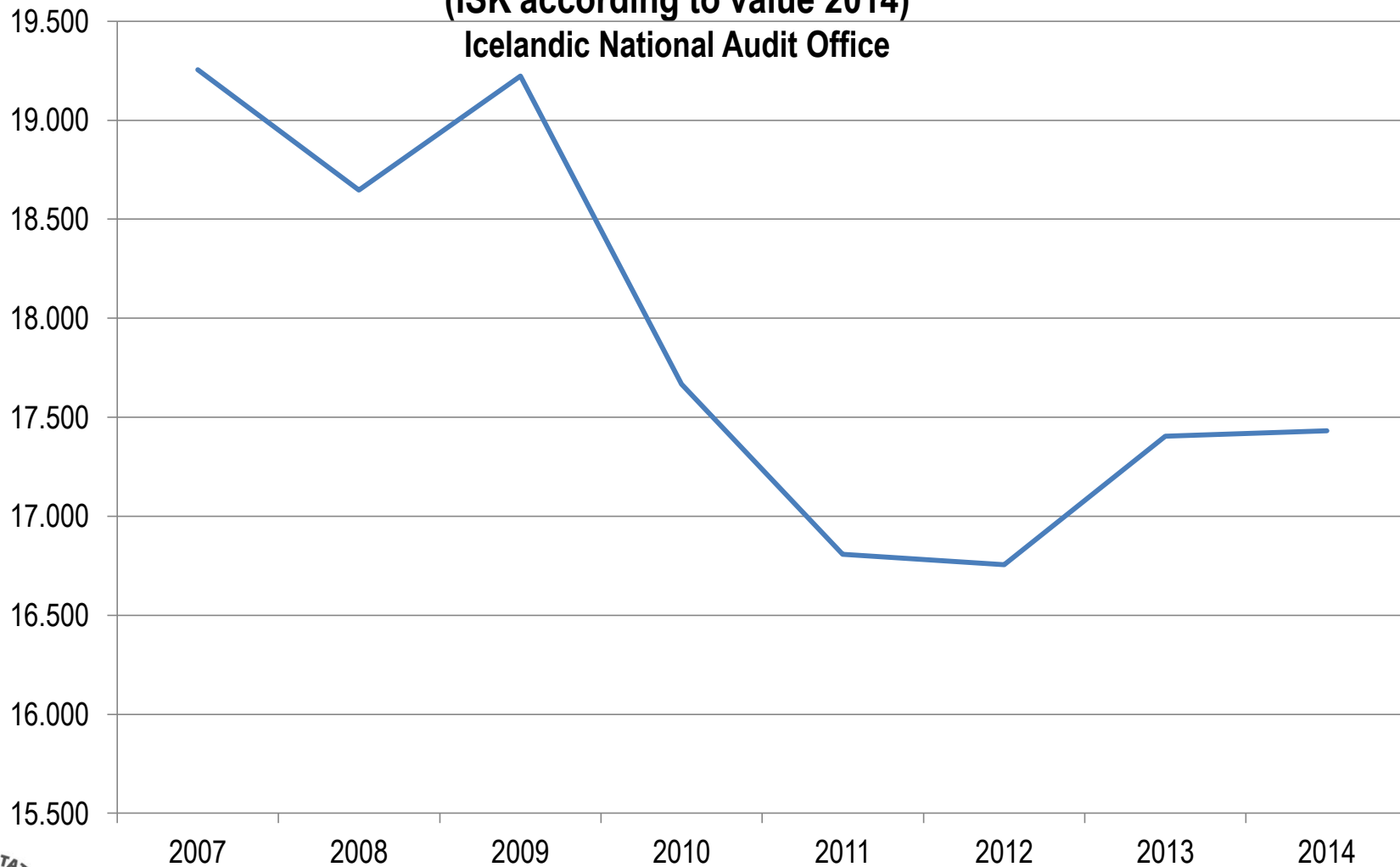
Μαθητές που λαμβάνουν ειδική εκπαίδευση

Συνολικός προϋπολογισμός που διατέθηκε στην ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση 2007-2014

(ISK according to value 2014)
Icelandic National Audit Office

Αντιδράσεις των δήμων

- Μειωμένος αριθμός διοικητικού προσωπικού
- Ο μεγαλύτερος δυνατός αριθμός μαθητών ανά τάξη
- Οι υπερωρίες δεν πληρωνόταν και το ποσό χρημάτων για τη μεταφορά κόπηκε
- Συγχωνεύσεις σχολείων και εντός της ίδιας σχολικής βαθμίδας και ανάμεσα στις σχολικές βαθμίδες
- Λιγότερη συντήρηση κτιρίων και επίπλων
- Καθόλου ή πολύ μικρή ανανέωση του τεχνολογικού εξοπλισμού

Άρθρο 2015 (περίληψη στην Αγγλική Γλώσσα): <http://netla.hi.is/greinar/2015/ryn/004.pdf>

Ευκαιρίες?

- Να επαναξιολογήσουμε ή να αντικαταστήσουμε βασικές αρχές στην εκπαίδευση αλλά και στην ευρύτερη κοινωνία
- Στενότερη συνεργασία ανάμεσα στους γονείς και στο σχολείο
- Ευκολότερη η πρόσληψη δασκάλων με προσόντα
- ‘Αυτό που κάναμε πριν ήταν πάρα πολύ ακριβό, το οποίο ήταν ανοησία. Παρ’ όλα αυτά, μπορούμε να περάσουμε καλά αν πραγματοποιήσουμε το ταξίδι της αποφοίτησης στο εσωτερικό της χώρας αντί να πάμε στο εξωτερικό’ (μαθητής στην 10^η τάξη)

Συμβουλές από τα σχολεία του Reykjavik Πολιτική πρόληψης

- Συνεργασία με τους γονείς
- Μεγάλη και θετική αυτοεκτίμηση, κοινωνικές δεξιότητες, και υγιεινό τρόπο ζωής
- Συνεργασία με την κοινωνία και ενδυνάμωση του **κοινωνικού κεφαλαίου** – προστασία παιδιών και εφήβων και υποστήριξη γονέων αναφορικά με τον παιδαγωγικό τους ρόλο
- **Ενεργή συμμετοχή** των παιδιών και των εφήβων στη σχολική εργασία

Ο στόχος στην υποχρεωτική εκπαίδευση αναφορικά με την πρόληψη κατά των ναρκωτικών και της κατάχρησης

- Να εξασφαλίσουμε την προστασία όλων των μαθητών από τα ναρκωτικά και την κατάχρηση

Πώς δουλεύουν τα σχολεία για την επίτευξη αυτού του στόχου?

- Χρειάζεται όλα τα σχολεία να έχουν το δικό τους σχέδιο προστασίας βασισμένο στην πολιτική του Reykjavik για την προστασία (από το 2005)
- Αναμένεται όλοι οι δάσκαλοι να ακολουθήσουν οδηγίες που βρίσκονται στο πλάνο αν υποπτευθούν ότι οι μαθητές τους έχουν δυσκολίες
- Όλα τα σχολεία έχουν σχολικούς συμβούλους οι οποίοι καθοδηγούν τους μαθητές και έχουν το νου τους για μπελάδες ώστε να μπορέσουν να τους εμποδίσουν πριν να είναι πολύ αργά

Κατευθυντήριες αρχές για τις δραστηριότητες ελεύθερου χρόνου (6-16 ετών)

- Τα παιδιά και οι έφηβοι πρέπει να έχουν πρόσβαση στις δραστηριότητες ελεύθερου χρόνου οι οποίες έχουν αναπτυξιακή και εκπαιδευτική αξία
- Δίνεται έμφαση στην **ενεργή ενασχόληση**, στη **βιωματική εμπειρία**, στη **δημοκρατία** και στα **ανθρώπινα δικαιώματα**
- Η ενθάρρυνση και κινητοποίηση ατόμων **που χρήζουν ιδιαίτερης ενθάρρυνσης και υποστήριξης** εξ αιτίας των ανικανοτήτων τους ή της κοινωνικής τους θέσης θα ληφθεί σοβαρά υπόψη
- Η κύρια λειτουργία των ψυχαγωγικών κέντρων είναι η **πρόληψη** και η παροχή βοήθειας στα παιδιά και τους νέους ώστε να οδηγηθούν σε ένα **υγιεινό τρόπο ζωής** και να γίνουν **ενεργά μέλη** της κοινωνίας

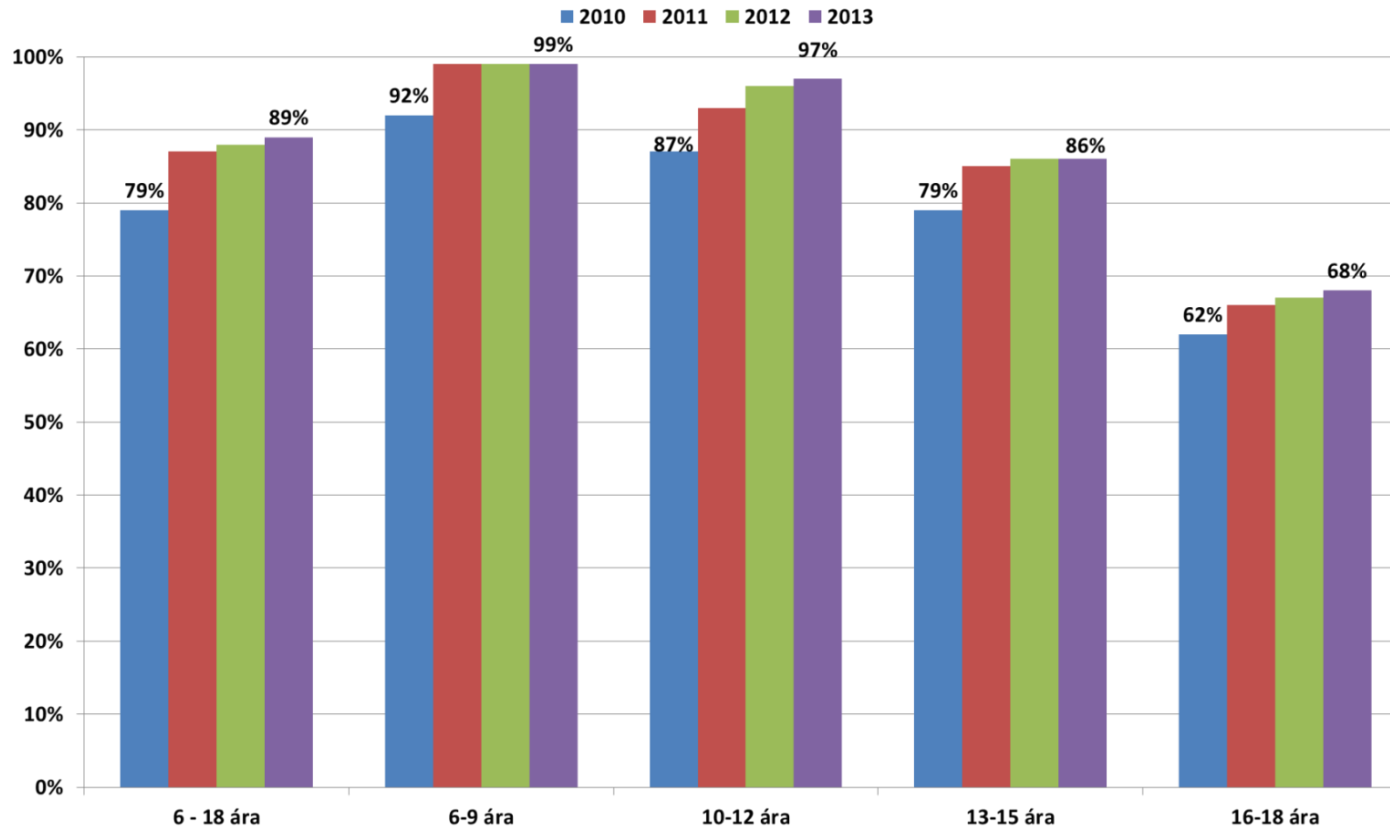
Τα παιδιά και οι νέοι στο Reykjavik ΠΕΤΥΧΑΪΝΟΥΝ

- **90% των γονέων** που έχουν παιδιά στην προσχολική ηλικία αισθάνονται ότι η δουλειά στην προσχολική εκπαίδευση καλλιεργεί τις κοινωνικές δεξιότητες και το 97% λένε ότι τα παιδιά τους είναι χαρούμενα στα νηπιαγωγεία
- **Πάνω από το 90%** των γονέων που έχουν παιδιά στην υποχρεωτική εκπαίδευση λένε ότι τα παιδιά τους είναι χαρούμενα στο σχολείο
- **Περίπου το 87% των γονέων** λένε ότι τα προγράμματα μετά το σχολείο και τα κέντρα νεότητας έχουν θετική επίδραση στην κοινωνικότητα των παιδιών τους και ότι οι δραστηριότητες είναι ενδιαφέρουσες
- **Πάνω από το 90% των νέων** ηλικίας 13-15 συμμετέχουν σε κάποιο είδος δραστηριότητας στον ελεύθερο χρόνο τους
- Οι μέθοδοι ελέγχου και η πολιτική για την πρόληψη έχουν **μειώσει σημαντικά** τη χρήση **αλκοόλ, ναρκωτικών και το κάπνισμα** στους μαθητές

Αναλογία των παιδιών και εφήβων που συμμετέχουν σε δραστηριότητες ελεύθερου χρόνου στο Reykjavík ανά χρόνο και ηλικία

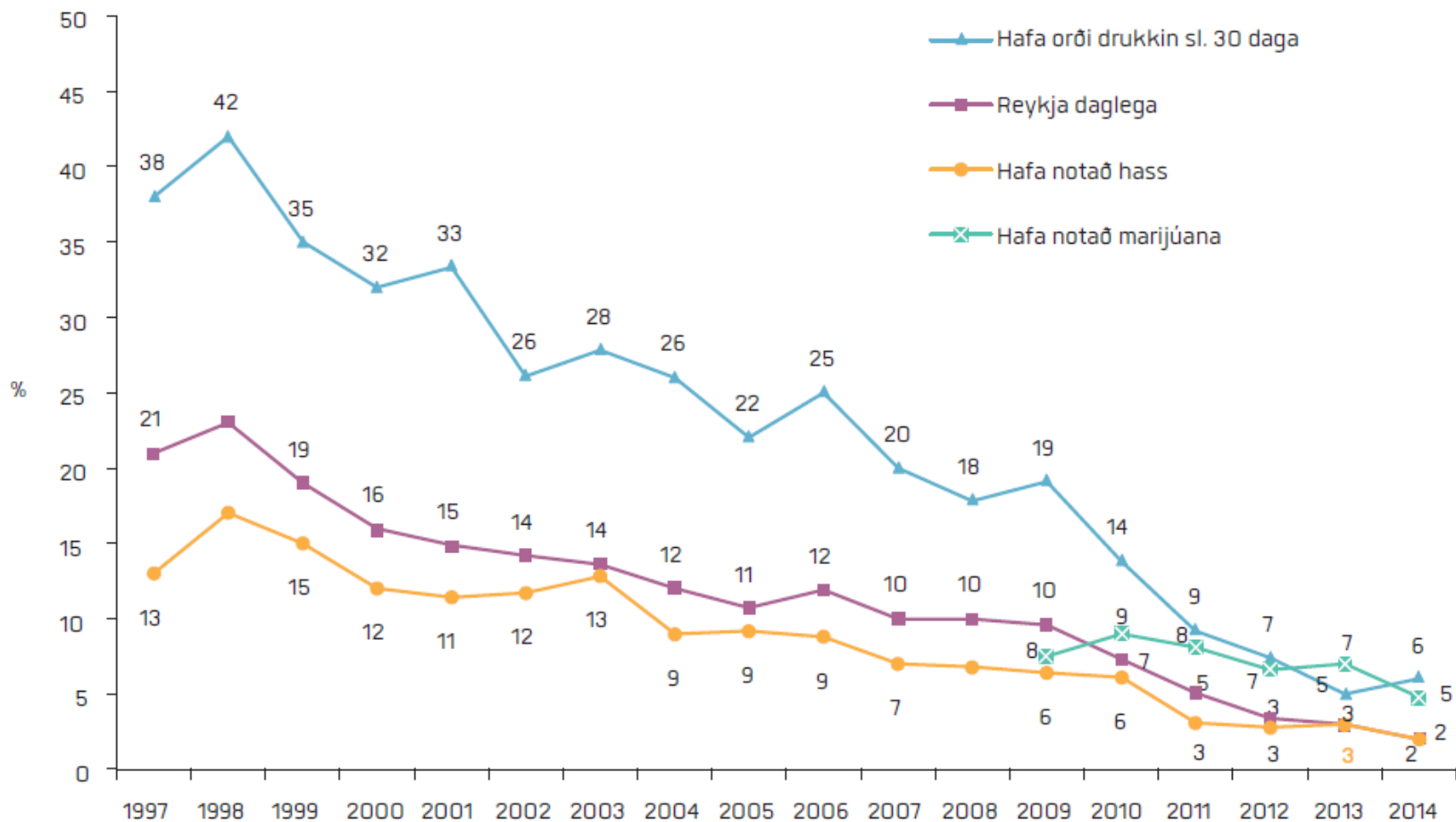

Ποσοστό των μαθητών της 10^{ης} τάξης στα σχολεία του Reykjavík που καπνίζουν καθημερινά, είναι μεθυσμένοι τις τελευταίες 30 ημέρες και χρησιμοποίησαν ναρκωτικά μια ή περισσότερες φορές στη ζωή τους - 1997-2014

Mynd 82. Þróun vímuefnaneyslu unglinga í 10. bekk á Íslandi árin 1997 til 2014.

Τα παιδιά της πόλης

- **Οικονομική κρίση 2008**
- **Συνεργασία**
  - Σχολείο (διευθυντής και δάσκαλος, προσχολική και υποχρεωτική εκπαίδευση), διοργανωτής δραστηριοτήτων για τους νέους, κοινωνικός λειτουργός (Κοινωνική Πρόνοια), τομέας πολιτισμού, γραφείο δημάρχου, σύλλογος γονέων
  - Συνάντηση κάθε μήνα για τα πρώτα χρόνια, δίνοντας έμφαση στην ευημερία των παιδιών, στο φαγητό, στη φτώχεια, στη συμμετοχή σε αθλήματα και άλλες δραστηριότητες ελεύθερου χρόνου, τέχνη/μουσεία (φεστιβάλ για παιδιά), πολλή υποστήριξη από το τμήμα Κοινωνικής Πρόνοιας
  - Τώρα η ομάδα συναντιέται δυο φορές το χρόνο
  - Αναφορά στο Δήμαρχο και στο τμήμα Κοινωνικής Πρόνοιας μια φορά το χρόνο. Τώρα αντιμετωπίζουμε περισσότερη ανησυχία για τα παιδιά και μεγαλύτερο οικονομικό χάσμα ανάμεσα στις κοινωνικές τάξεις

- **Σε σχολικό επίπεδο:** Η βαθμίδα της υποχρεωτικής σχολικής εκπαίδευσης προστατεύτηκε από τους νόμους ενώ οι άλλες βαθμίδες χτυπήθηκαν περισσότερο. Έγινε προσπάθεια περικοπών κυρίως σε περιοχές με λιγότερη επίδραση στα αποτελέσματα των μαθητών (Hull, 2010). Η ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση αντιμετωπίζει σοβαρά οικονομικά προβλήματα
- **Σε πολιτικό επίπεδο:** Υπήρχε γενικότερη συμφωνία σε εθνικό και τοπικό επίπεδο να προστατέψουμε τα σχολεία όσο το δυνατόν περισσότερο
- Προσωρινή ‘αντίδραση’ στο νέο-φιλελευθερισμό της εκπαιδευτικής πολιτικής, το όραμα του σχολείου για όλους φαίνεται να είναι δυνατό

Περισσότερα ιδεολογικά, συναισθηματικά ή πολιτικά αποτελέσματα από ότι οικονομικά

Αποτελέσματα της κρίσης

Αρνητικά αποτελέσματα?

Απώλεια προνομίων, ανεργία, θυμός,
έλλειψη εμπιστοσύνης

Θετικά αποτελέσματα?

Καλύτερη συμπεριφορά, συντροφικότητα,
ιεράρχηση προτεραιοτήτων

Πρώτη αντίδραση της κοινωνίας

Επιστροφή στα βασικά:

Πλέξιμο Ισλανδικών μάλλινων πουλόβερ

Συχνότερες συναντήσεις

με φίλους και οικογένεια

“έχουμε ο ένας τον άλλο”

“είμαστε δυνατοί”

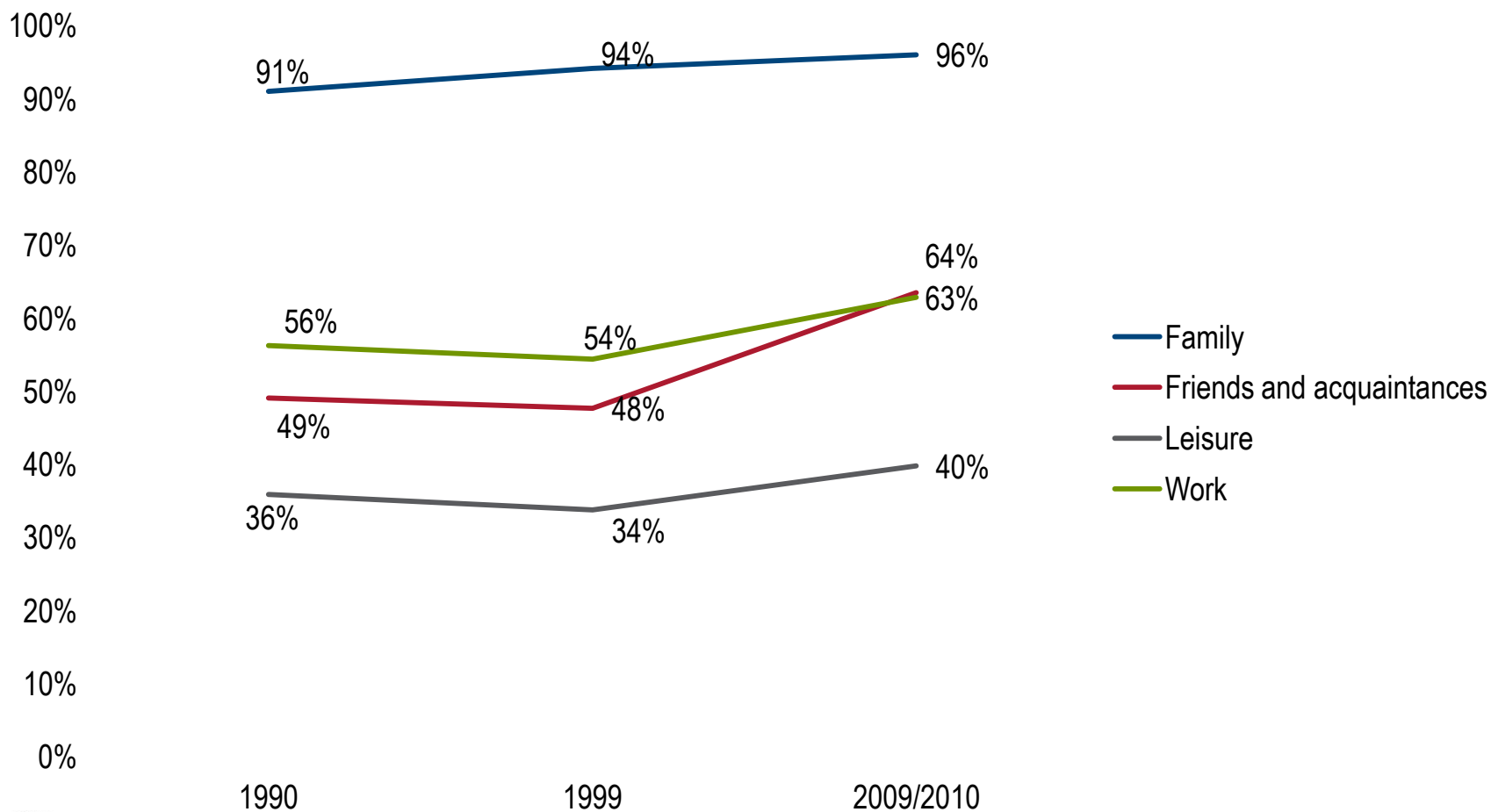
“καινούριες/παλιές αξίες”

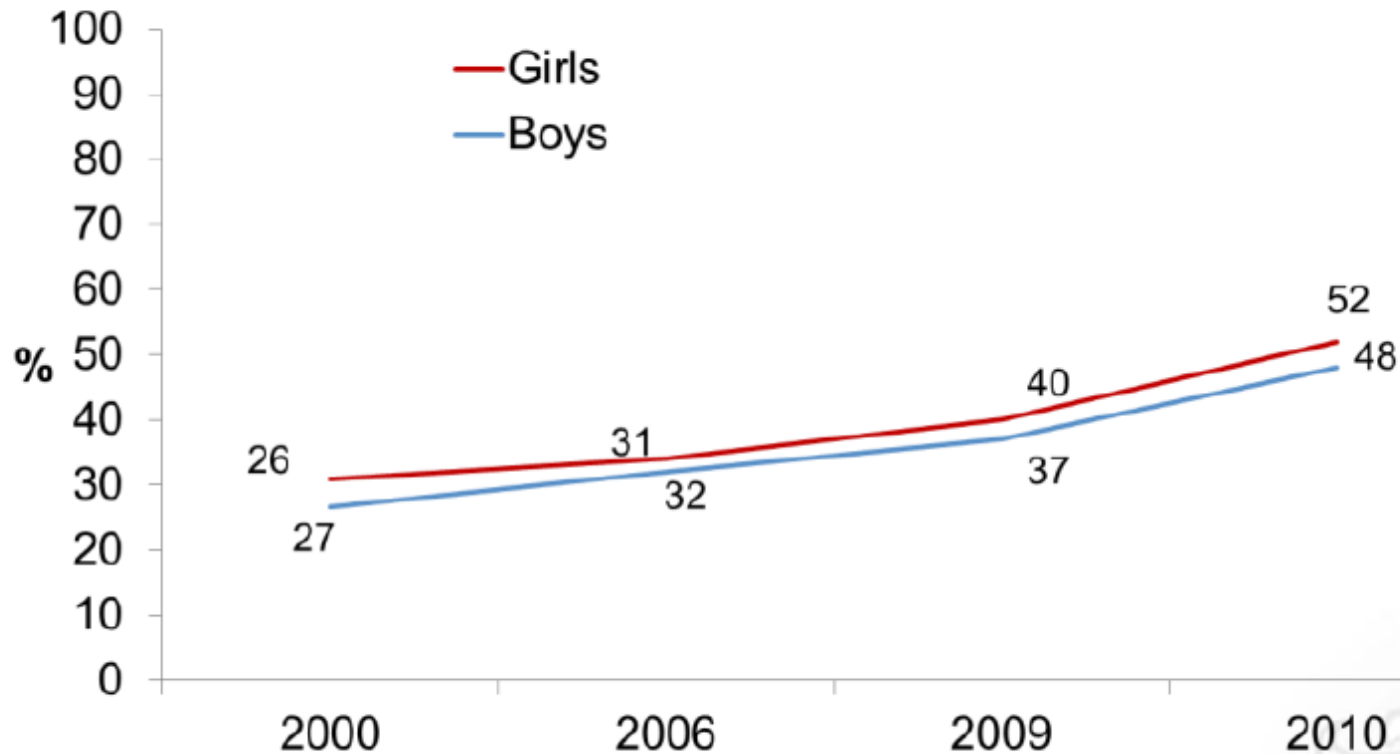
Πόσο σημαντικά είναι...στη ζωή σου?

(η οικογένεια, οι φίλοι και γνωστοί, οι δραστηριότητες ελεύθερου χρόνου, η δουλειά)

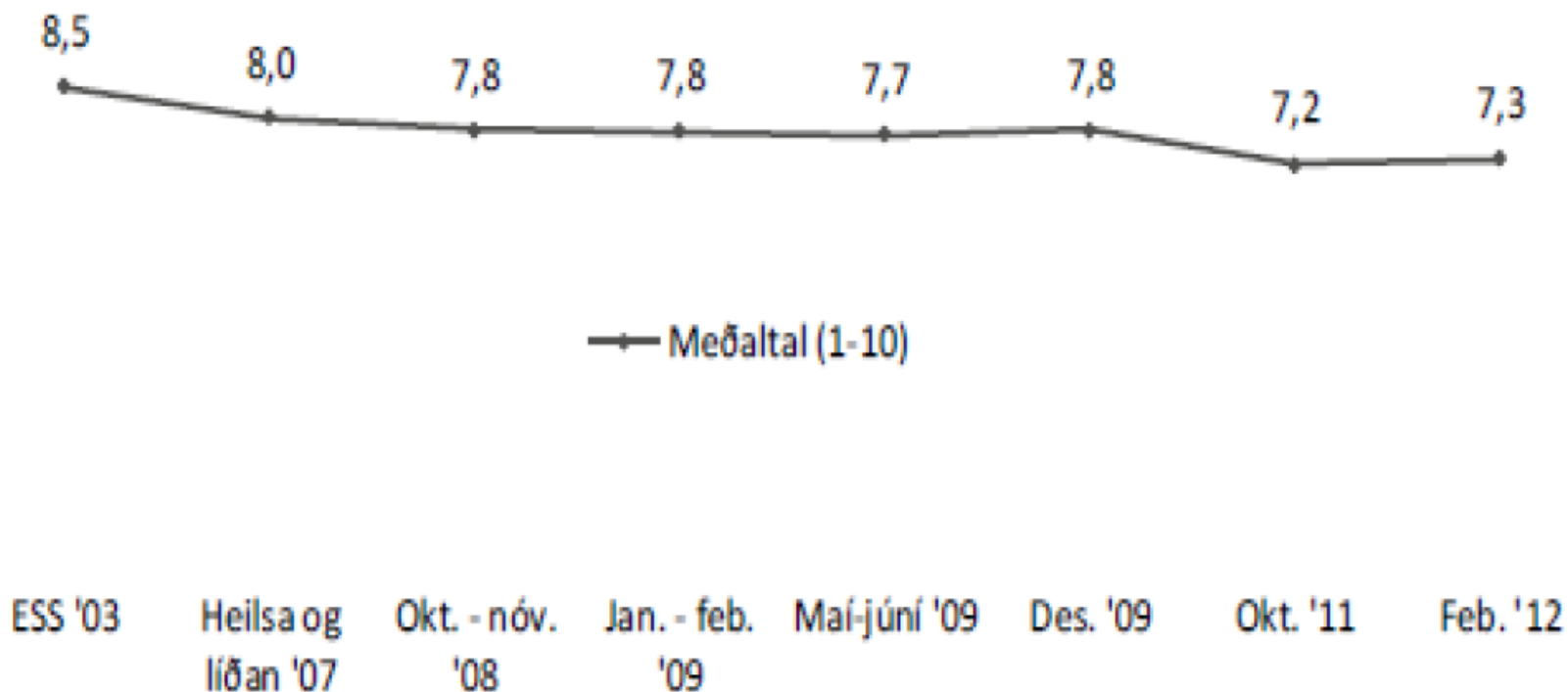
Το χρόνο που περνάς με τους γονείς τις ημέρες της εβδομάδας (συχνά, πάντα)

Ευτυχία στην Ισλανδία

από το 2003 - 2012

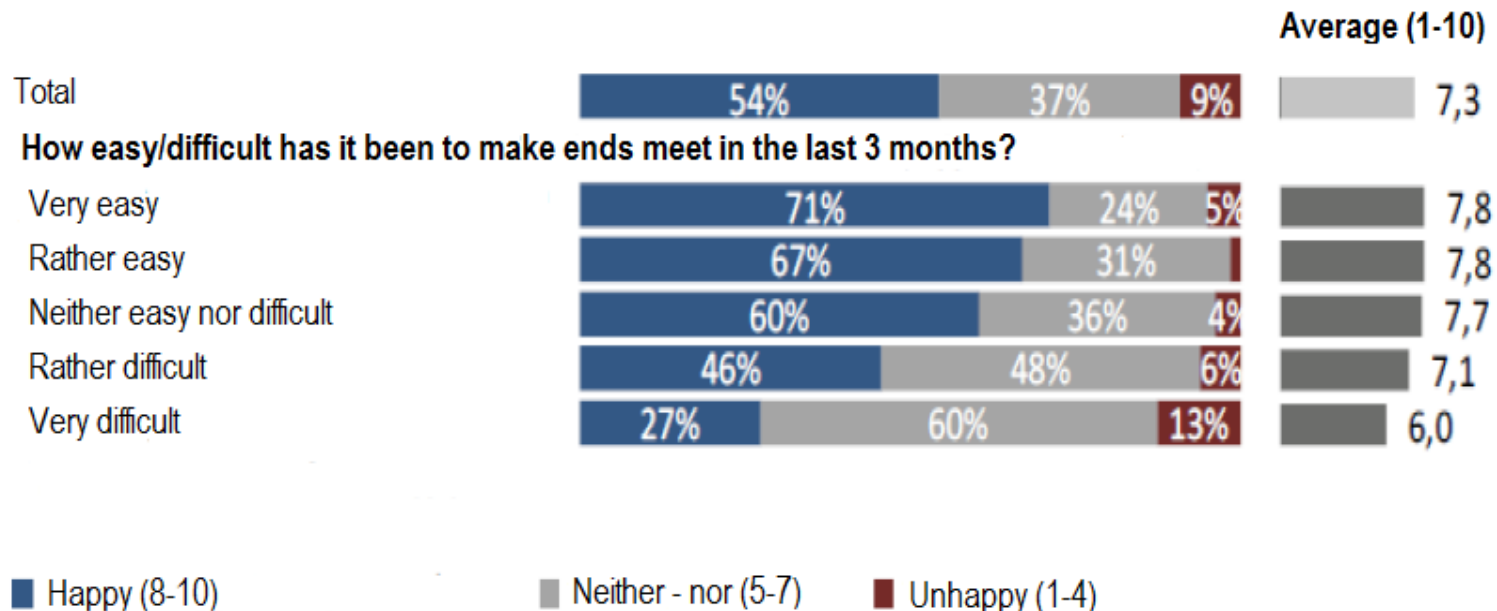
UNIVERSITY OF ICELAND
SOCIAL SCIENCE RESEARCH INSTITUTE

Dóra Guðrún Guðmundsdóttir: Áhrif efnahagsþrenginga á hamingju og líðan Íslendinga. Kynning í Þjóðmenningarhúsi, júní 2012

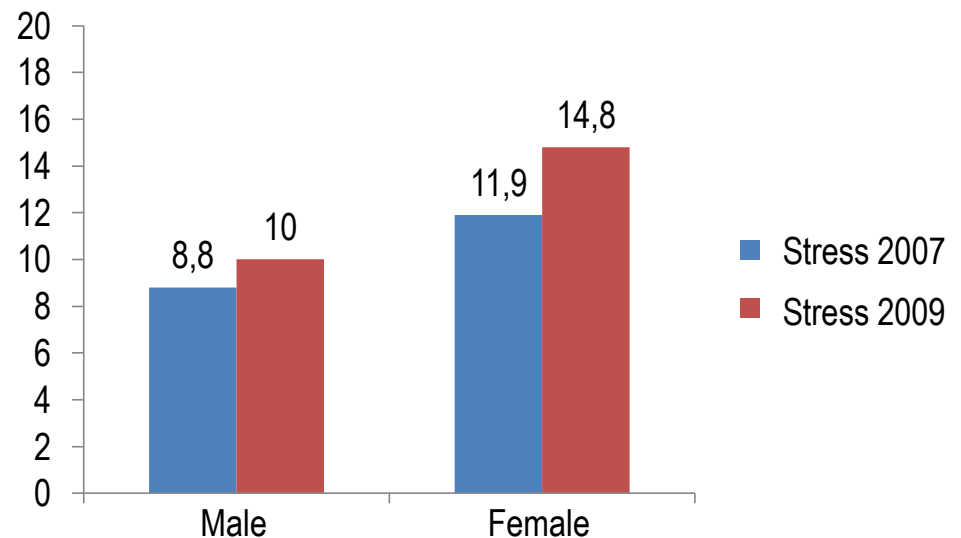
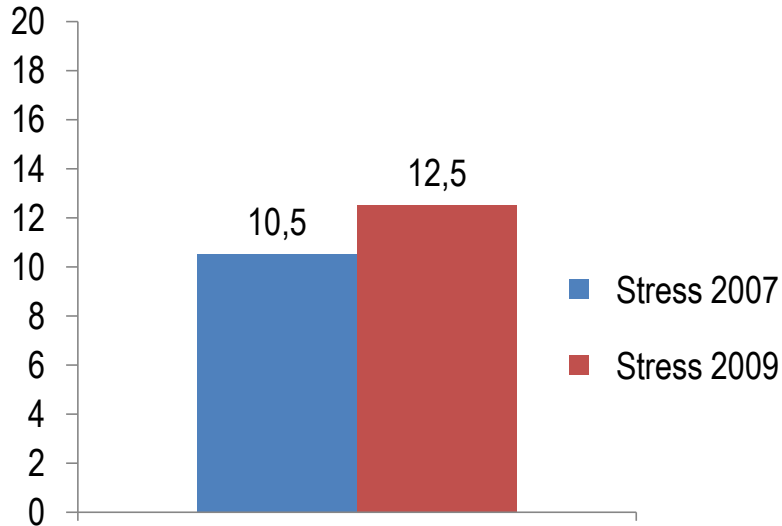
Ευτυχία – και οικονομικές δυσκολίες

Αυξημένο άγχος

	2007	2009	
	n (%)	n (%)	OR (95% CI)**
High stress	393 (10.5)	470 (12.5)	1.29 (1.12, 1.49)

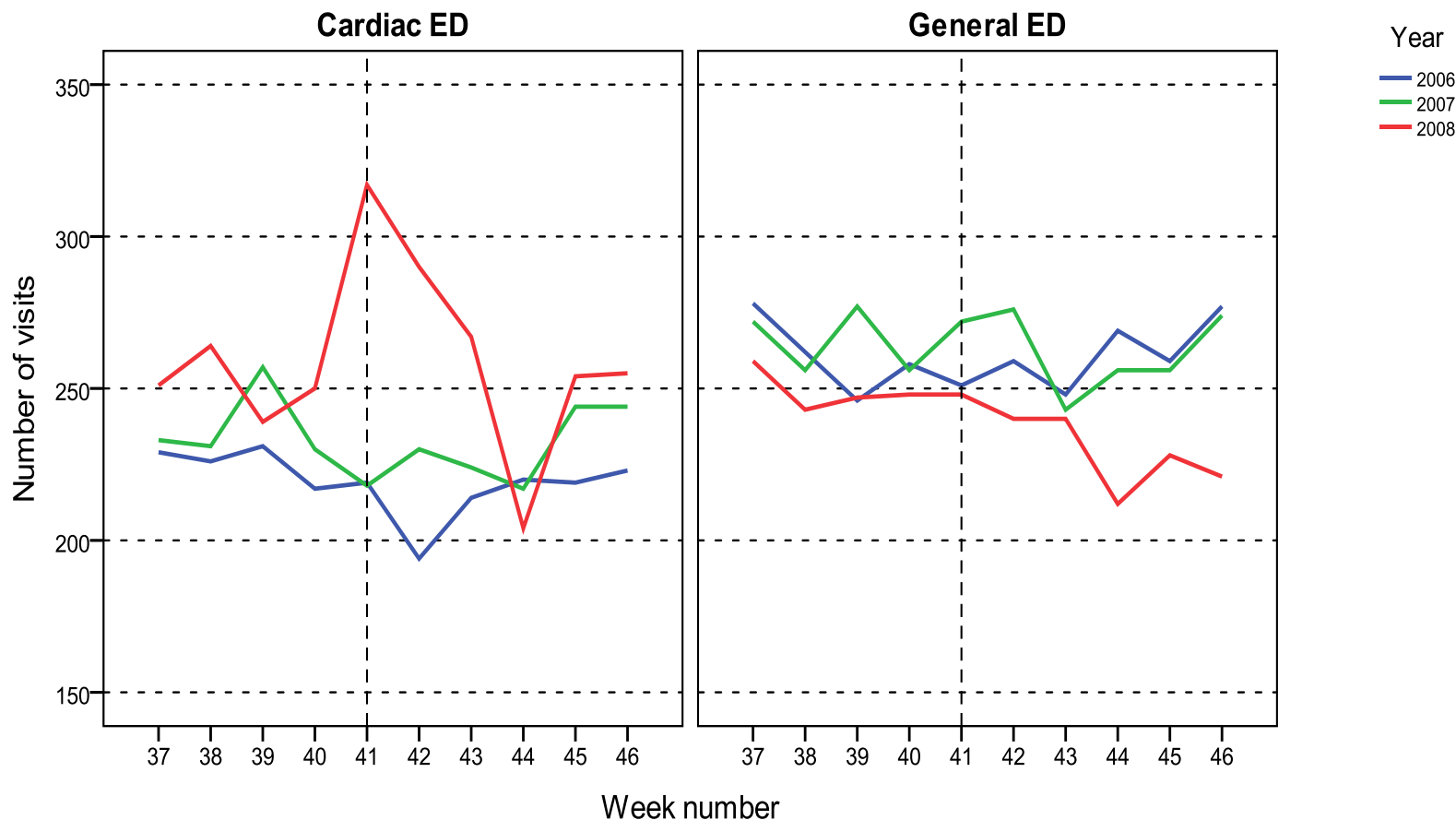

UNIVERSITY OF ICELAND
SOCIAL SCIENCE RESEARCH INSTITUTE

Arna Hauksdóttir, Christopher McClure, Stefán Hrafn Jónsson, Örn Ólafsson, Unnur Anna Valdimarsdóttir (2011). Áhrif efnahagshrunsins á hátt streitustig. Málþing um efnahagsþrengingar og heilsu í Þjóðminjasafni 26. maí.

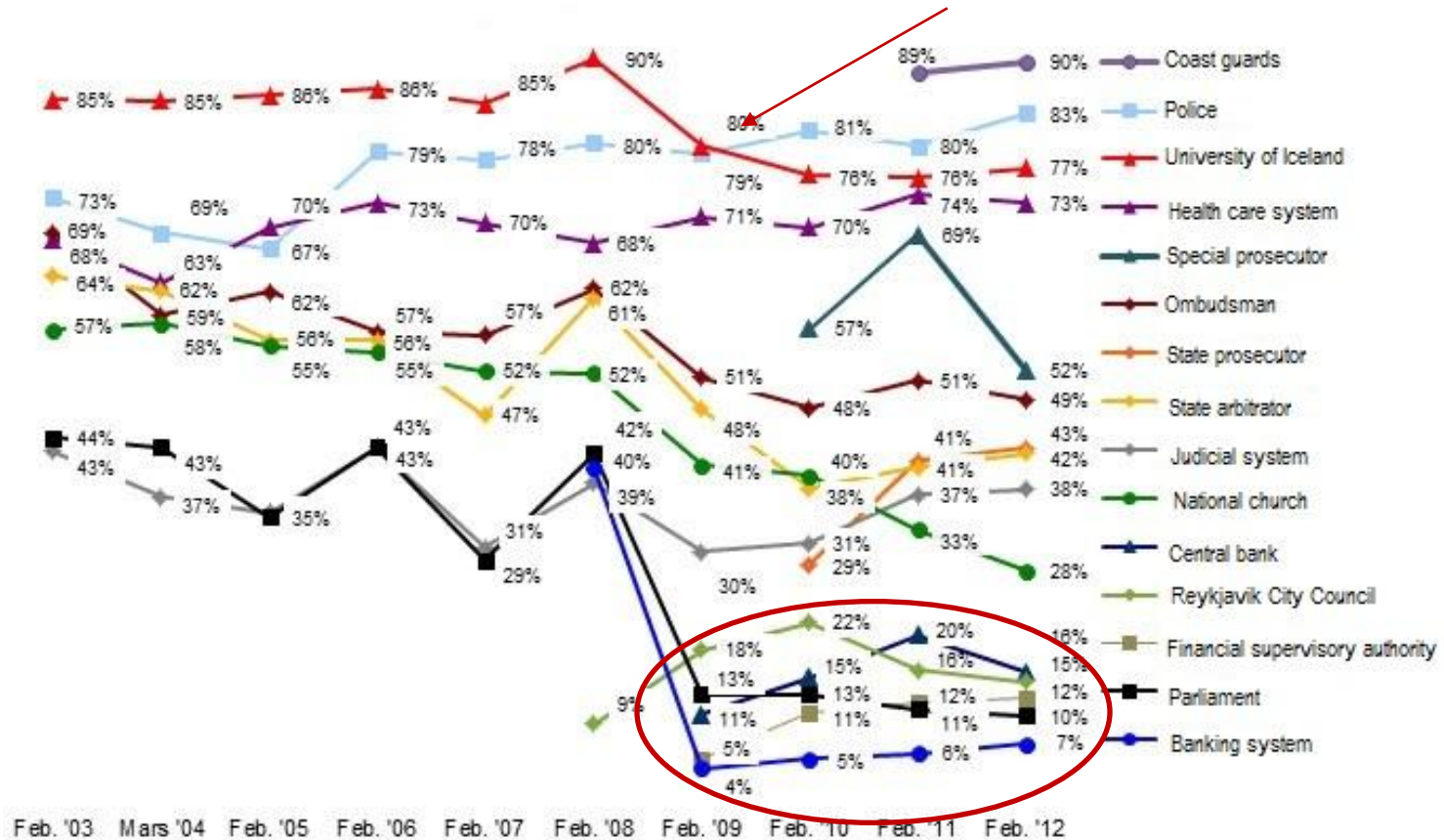

Αριθμός εβδομαδιαίων επισκέψεων σε τμήματα επειγόντων περιστατικών στο Reykjavik από την 37 εβδομάδα μέχρι την 46 το 2006, 2007 και 2008

Εμπιστοσύνη σε Ιδρύματα

ΚΑΙ ΣΥΝΕΧΙΖΟΥΜΕ

UNIVERSITY OF ICELAND
SOCIAL SCIENCE RESEARCH INSTITUTE

Το Σκανδιναβικό πρόγραμμα ‘Welfare Watch’

- Ισλανδική προεδρεία του προγράμματος στο Σκανδιναβικό Συμβούλιο των Υπουργών
- Πρόγραμμα 3 ετών 2014-2016, τελικό συνέδριο 10 Νοεμβρίου 2016, Ισλανδία www.nww.is
- Ομπρέλα 3 προγραμμάτων
- <http://eng.velferdarraduneyti.is/nordicwelfarewatch/>

1. Επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης στην Κοινωνική Πρόνοια

- Το πρόγραμμα θα αποτελείται από δια-σκανδιναβική έρευνα για τις επιπτώσεις στην κοινωνική πρόνοια της οικονομικής κρίσης της δεκαετίας του 1990 και της τωρινής κρίσης. Ο στόχος είναι να αξιολογήσει και να συγκρίνει τις πολυδιάστατες συνέπειες των κρίσεων για τις συνθήκες διαβίωσης των πληθυσμών, τις περιβαλλοντικές πολιτικές και την αποτελεσματικότητα των πολιτικών. Stefán Ólafsson, Olli Kangas, Joakim Palme, ofl.
- Κρίσεις 1990-1994, Φιλανδία, Færöyene, Sverige. Πρόσφατα Ισλανδία, Φιλανδία, Δανία.
- Το σύγγραμμα : “Κρίσεις και Κοινωνική Πρόνοια: Στρατηγικές Διαχείρισης της Σκανδιναβικής Κρίσης μέσα από μια Συγκριτική Οπτική”

2. Το Σκανδιναβικό πρόγραμμα ‘Welfare Watch’ – Ως απάντηση στις κρίσεις

Ο στόχος της έρευνας είναι να μελετήσει πόσο καλά τα Σκανδιναβικά συστήματα κοινωνικής πρόνοιας είναι προετοιμασμένα για διάφορες κρίσεις. Η κρατική κοινωνική πρόνοια διαδραματίζει μεγάλο ρόλο σε περιόδους κρίσεων και καταστροφών, ωστόσο, οι επείγουσες δράσεις και η οργάνωση της κοινωνικής άμυνας πράγματι συμπεριλαμβάνουν τα συστήματα υγείας στο σχέδιο τους ενώ ο ρόλος των κοινωνικών υπηρεσιών είναι κάπως ασαφής.

3. Σκανδιναβικοί Δείκτες Κοινωνικής Πρόνοιας

Οι Σκανδιναβικοί Δείκτες Κοινωνικής Πρόνοιας βασίζονται στην ιδέα των ‘κοινωνικών δεικτών’ οι οποίοι ορίστηκαν μετά την οικονομική κρίση το 2008

Το Ισλανδικό πρόγραμμα “Welfare Watch” το οποίο τέθηκε σε εφαρμογή το 2008 πρότεινε στην Ισλανδική κυβέρνηση να αναπτύξει δείκτες που να μπορούν να απεικονίζουν αλλαγές στην κοινωνική κατάσταση του πληθυσμού της Ισλανδίας. Επιλογή 30 Σκανδιναβικών δεικτών.

Πιθανή έκβαση

- Είναι σημαντικό να χρησιμοποιούμε τις γνώσεις από το πρόγραμμα
- Εξαμηνιαία συνάντηση για επείγοντα θέματα Κοινωνικής Πρόνοιας της Σκανδιναβίας. Παρουσίαση των Σκανδιναβικών Δεικτών Κοινωνικής Πρόνοιας (ΣΔΚΠ)

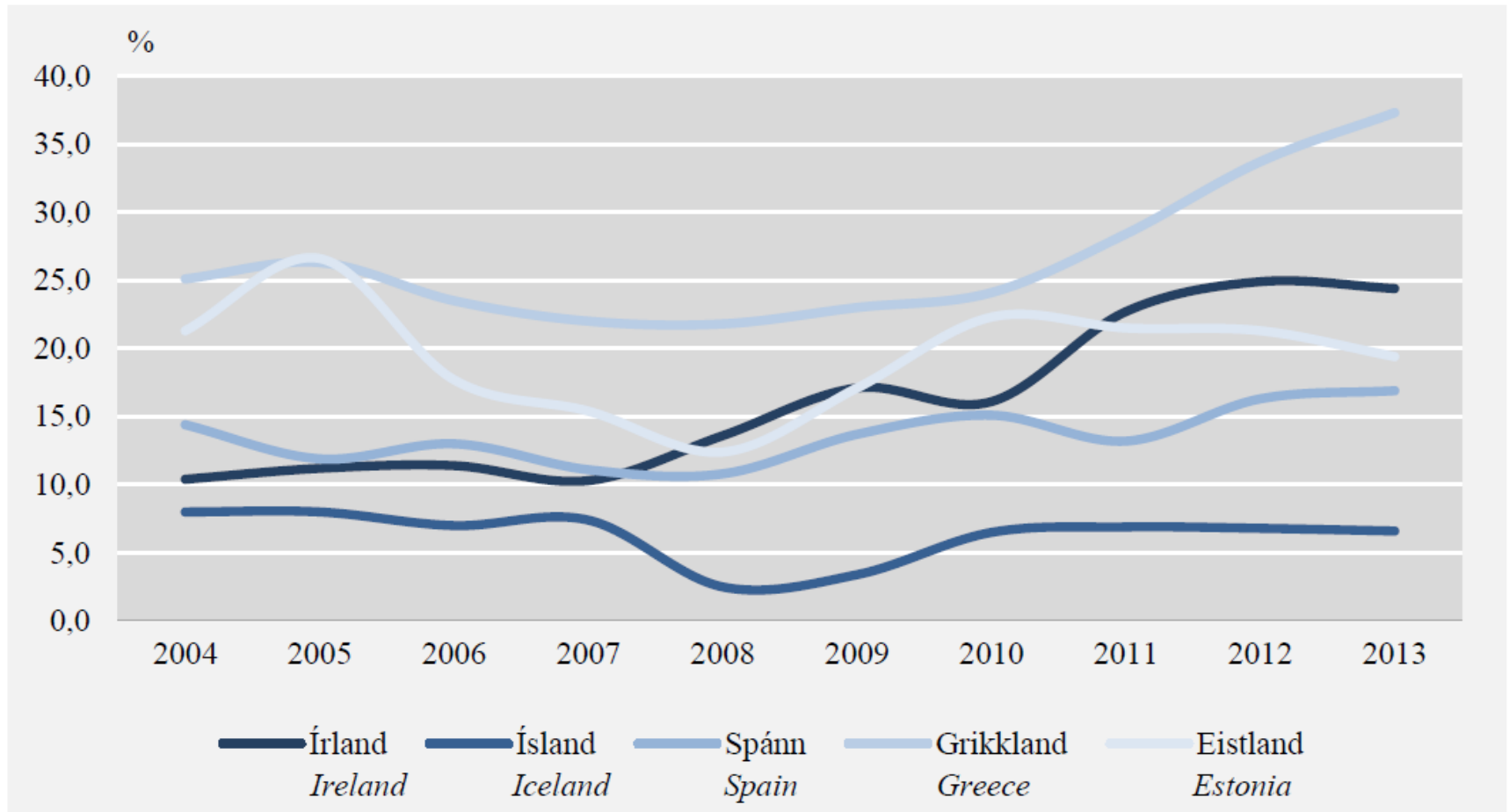
ΜΠΟΡΕΙ Η ΕΛΛΑΔΑ ΝΑ ΠΑΡΕΙ ΚΑΠΟΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΛΑΝΔΙΑ?

UNIVERSITY OF ICELAND
SOCIAL SCIENCE RESEARCH INSTITUTE

Figure 3. *Material deprivation in Iceland, Ireland, Spain, Greece and Estonia*

Heimild *Source: Eurostat.*

UNIVERSITY OF ICELAND
SOCIAL SCIENCE RESEARCH INSTITUTE

Figure 2. Children at risk of poverty in Europe 2013

